

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII METAI, 36 Nr BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1949 M. RUGSĖJO - SEPTEMBER 9 d. KAINA 10 CENTŲ

Zabara

IS Menderių ūkio
Burtininkė gamta
Pas vienybičius
Vasarai palydėti

JUOZAS TYSLIAVA

Šiuos žodžius rašau Menderių ūkyje, burtininkės gamtos apjuostame kalnų juosta.

Mes čia atvykome aną rytą — automobiliu, kurį rūpestingai vairavo Trečiojo Albinas, visą laiką savo sužadėtinės šnekinamas.

Ieva Trečioji, Ona Ulevičienė ir aš, mes buvome "back seat drivers", ypač, kai išmilyjęs pora nepasibėdavo, kad mūsų automobiliai rieda greičiau, kaip 60 mylių į valandą...

Ivažlavus į kalnus, mūsų akys ganėsi, kaip alkanos avys.

Nė nepajutome, kaip atsiritome į White Sulphur Springs, iš kur į Menderius — jau tik cigaretės surūkymas.

Onos Menderienės gamtinamas maistas — geriausia reklama jai ir jos vasarvietei. O apettetas, ar žinai, čia, šiuose kalnuose, vilkiškas.

Ir tvarka čia pavyzdinga: aštuntą valandą ryte — skalam, skalam, — jau tave šaukia pusrūčiai.

Pusrūčiai, pietūs ir vakarienė — trys dideli, iškilmingi bankietai viena diena.

O gardumėlis...

Tuo tarpu šeimininkė, vaikščiodama aplink stalą, juokaujama: "Kas mažai valgo, tas dvigubai moka".

Geras ūkis — kiekvienos valstybės pagrindas.

Man gaila, kad Menderių keliu nenuejė daugiau mūsų tautiečių, prieš pirmąjį pasaulinį karą čia atvykusių.

Net naujai atvykusių, — ir tie veržė veržiasi į miestus.

Beje, čia dirba buvęs tremtinys, ūkininkas iš Stolaus kaimo, Vilkaviškio apskrities, — Zelvis, kuris man nusiskundė: "Bėda man Amerikoje: angliškai nemoku, o lietuviškai arkliai nesuprantu".

Nenuostabu, kad kartą Menderio bėris, dantimis suėmęs Zelvį už minkštųjų, nuo žemės pakėlė...

Idomu stebėti, kaip šunes pargena karves ir, paskui jas šeimininkas meilia su mašinomis.

Tada svečiai, kaip ir tos rietauodegės katės, laukdamos šviežio pieno, vaikščioja aplink kišeną.

Tuo tarpu Menderis, šypsodamasis, mums pasakoja apie anuos tolimus pionierių laikus, kai ūkininkas, pasikinkęs jaučius, važiuodavo į miestą druskos parsivežti.

Tada nebuvo kelių ir, anot jo, šunkelialis per girias reikėdavo traukti.

O dar seniau, girdi, čia buvęs vienas didelis ūkis, kurio žemė ėjusį nuo Hudsono iki Delaware upių.

Aną vakarą moterys (Trečioji su Povilanskiene) mane nusivedė į "Spook-house".

Tai vieta, kur, sakoma, vakarais valdenasi, kur piktos dvasios automobilininkams ratu nuauosto.

Tiesa, anąmet mano uošvio, Jono Valvados, automobilis čia, kaip arklys, plesiu atsistojė.

Tik vėliau paaiškėjo, kad ne automobilis, bet mano uošvis sustreikavo, išsigandęs šio stautaus, kaip siena, kalno.

Ir žmonės, kurie šiuos na-

RUSIJA IŠNAUDOJA KOMINFORMO VALSTYBES

Jugoslavijos Politbiuro sekretorius Milovanas Đilas atvirai kaltina Maskvą, kad ji "išnaudojanti visus slpnuosius". Jo žodžiais, Maskva užgrobianči didžiąją dalį pelno tose įmonėse, kurios yra bendra Rusijos ar kurios nors kitos satelitinės valstybės nuosavybė. Panašiai kaltinavo Jugoslavijos komunistų partija lig šiol tik kapitalistinius kraštus.

Jugoslavijos komunistų partija nurodo, kad visos satelitinės valstybės neturi savo valiū, kad jos nuolat iš Maskvos "už virvutės" tamponos. Jugoslavų komunistų laikraštys Borba pabrėžiamas, kad visos bendrovės, kuriose dalyvavo Sovietų Rusija, buvo naudingos tik Rusijai, bet nuostolingos Jugoslavijai. Ten sakoma, jog Rusija "išmelžusi" Jugoslaviją Dunojaus laivinkystės ir oro linijų bendrovėse. Dėl tos priežasties Ju-

goslavija ir buvusi priversta iš tų bendrovių pasitraukti.

Netrukus Jungtinės Valstybės ir Anglija suteikslančios tuos fabrikų įrengimus, kuriuos savo metu buvo pažadėję patiekti Rusijai, bet vėliau atsiskausi. Artimiausiu laiku reikalingiausiomis išlaidoms Tito iš JAV gaus 60 milijonų dol. Vėliau Importo — Eksperto bankas paskolins dar 25,000,000 dol. Anglijos vyriausybė kartu su angliškam firmom skolina maršalui Tito 36,000,000 dol.

Amerikos paskola būsianti sunaudota Jugoslavijos kalnų pramonei, ypatingai alavo, chromo ir vario kasykloms moderninti. Anglijos paskola turės padengti užsakymus Anglijos įmonėse.

Pramonė nukeliama į krašto gilumą

Oro laivyno ir kariuomenės vadovybė rūpinasi, kad karo pramonė būtų perkelta į krašto gilumą. Šia linkme daromas labai stiprus spaudimas. Nauji užsakymai atiduodami tik įmonėms, esančioms krašto gilumoje. Atlanto ir Pacifiko pakraščiuose esančios įmonės bus priverstos išsikelti į saugesnes vietas. Praeitą savaitę stambiusius užsakymus naujiems bombonešiams kaip tik gavo tos firmos, kurių dirbtuvės yra krašto viduryje. Pradėdami šiais metais, visi bombonešiai bus gaminami Texase ir Kansase.

AMERIKOJE IR PASAULYJE

Per paskutinius 6 mėnesius mirtinumas New Yorko valstybėje vėl sumažėjo. Vienam tūkstančiui gyventojų dabar tenka 8 — 10 mirimų. Per tą patį laiką gimimai padaugėjo ir pasiekė 150,000.

Graikijos vyriausybės kariuomenė po keletos kietų kovos dienų Grammos kalnyne galutinai sunaikino sukilėlių ir išvalė šią sritį nuo jų.

Vatikane Sv. Petro bazilikoje, norėdamas nusizudyti, nušoko nuo kupolo italas darbininkas, užsimušdamas vietoje. Po šio įvykio, pagal bažnytinis nuostatus, bazilika iš naujo pašventinta.

Albanijos pravoslavų bažnyčios galva vysk. Kristupas Kisai atstatai iš pareigų, neva už tai, kad norėjęs Albanijos pravoslavus padaryti priklausomus Vatikanui.

Maskvos radijas paskelbė, kad antrame pasauliniame kare sąjungininkai prikalbėjo Hitlerį užpulti Sovietų Sąjungą.

Cekoslovakijos spauda pranešė, kad "liaudies tribunolai" baudžia kalėjimu tuos asmenis, kurie girdėjo apie suokalbūsu nuverstą dabartinę vyriausybę ir nepranešė kam reikia.

Svedijos karalius Gustavas dabar gali šaudyti jau tik stambesnius žvėris, kaip pavyzdžiui, briedžius, nes dėl senyvo amžiaus jo akys esančios nusilpusios.

Cekoslovakijos vyriausybė "ūkiniais sumetimais" perkėlė net šešias bažnyčias į sekmadienis. Tarp kitų ir didysis penktadienis perkeltas į sekmadienį.

JAV generalinio štabo skyrių viršininkai aptaria svarbiuosius klausimus, pasirengdami rugsėjo 6 dienos kelionei į Alaską, kur norima susipažinti su strateginėmis gynybos sąlygomis.

"Lietuva brangi, mano tėvyne, šalis didvyrių, kapuų kur guli..."

VLIKAS IR JO REFORMOS

Vietoj opozicijos
pozityvi kritika

Skačiau Vieniųbė, apie VLIK'o krizę. Iš tikrųjų, tokios krizės VLIK'e, kaip parlamentariniuose kraštuose būna vyriausybių krizės, negali būti, nes VLIK'ui niekas negali pareikšti nepasitikėjimo. Jis yra sudarytas partijų susitarimo, o ne rinkimų būdu. Jis primena labiau bendrovę, o ne demokratinę instituciją. Jo funkcijas pats VLIK'as taip sukomplikavo, kad neaišku, ar jis vykdo vyriausybės, ar parlamento pareigas, nes šiuo metu, pvz., VLIK'o pirmininkas yra kartu ir Vykdomojo Tarybos pirmininkas. Demokratinuose kraštuose parlamentas reiška vyriausybei nepasitikėjimą, atstieit, VLIK'o pirmininkas turėtų pats sau reikšti nepasitikėjimą. Todėl visai logiška, kad buvo kilusi mintis VLIK'ą, sukurtą bendrovės pagrindais, pakeisti demokratiniu organu: tremtinių rinktu Seimu. Bet ką gi padarysi, kad keistas gyvenimiškas paradoksas: didieji lietuviškieji demokratai priešinosi demokratiniams principams ir vadovaujasi diktatūrinį režimų palikimais.

Negali būti VLIK'ui šiuo metu ir jokios opozicijos, nes bet kokia opozicija reikštų kenkimą Lietuvos interesams. O koks doras lietuvis, patriotas išdrįs šandien kenkti Lietuvos reikalams? Šandien visų lietuvių yra vienas bendras priešas ir Lietuvai vienintelė opozicija — komunizmas. Bet šios situacijos VLIK'as negali išnaudoti blogam ir galvoti, kad šandien niekas nebūtu teisės ne žodeliu prasi-tarti blogai apie VLIK'ą. Sveika, pozityvi kritika pačiam VLIK'ui yra naudinga, nes iš jos gimsta naudingesnė dar-bai Lietuvai. Žinoma, tokia negatyvi, asmeninė, gabrinė kritika visada susilauks iš visuomenės pasmerkimo. Bet pozityvioji kritika plaukia iš gerosios visuomenės daugumo, nes po visą pasaulį iš-mėtytiems lietuviams ne vistic kokią politiką VLIK'as veda, jiem visiems rūpi, kad VLIK'as vestų gerą politiką, kuri stipriau išreikštų lietuvių kovos aspiracijas dėl valstybės Nepriklausomybės.

PAMIŠĖS VETERANAS NUSOVĖ 13 ŽMONIŲ

Rugsėjo 6 d. Camden, N. J., pamišęs karo veteranas Howard B. Unruh, 28 metų amžiaus, nušovė 13 žmonių, jų tarpe keletą vaikų ir moterų. Supykęs, kad kaimynai jį apkalba, piktadaris pasiėmė šautuvą ir pasileido šaudyti, kas tik jam pakliuvo — gatvėje ar namuose. Vėliau, išbaigęs šovinius, piktadaris užsibarikadavo savo motinos namuose ir dar šaudė į atvykusią policiją. Bet ši, su ašarinių bombų pagalba, pamišėlį priverė pasiduoti.

Šiomis dienomis įvyko žučių vasiųjų laidotuvis. Šios masinės žudynės laikomos rekordinėmis Amerikos istorijoje.

Truputis istorijos

VLIK'o pradžios reikėtų ieškoti ne formaliai ir ne partiškai, bet esminiai. Lietuvą okupavus vokiečių naclams, dar daugelį senų prityrusių lietuvių politikų nebuvo aišku, kuriuo keliu bus pasuktas Lietuvos likimas. Tik vėliau paaiškėjo nacių naikinamieji planai. Todėl pradžioje darėta pačią klaidą, kurią šandien prikla tarimiesiems voldemarininkams, ir laikinoji Vyriausybė, susidariusi iš demokratinių grupių, tikėdamasi iš nacių palaiminimo. Tačiau, kai visiems paaiškėjo nacių planai, nuo tada prasidėjo rezistencinė kova dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Ir šioje kovoje nuopelnų turi nel mažiau, nei mažiausiai viena grupė, nes visos telgiamai lietuviškosios politinės grupės įstojo aktyvion kovon prieš okupantus. Ir ne tie turi daugiau nuopelnų, kurie reikia, bet tie, kurie paaukojo

Rašo K. Trakiškis,
buvęs VLIK'o narys

daugiausia gyvybių. Pirmieji stoji kovon ne partijos, o taurieji patriotai, buvę savanoriai, partizanai, vėliau pasivadinę laisvės kovotojais. Šandien darosi koku skaityti "Naujienose" apie VLIK'ą, kur norima įrodyti, kad pirmieji VLIK'o kūrėjai buvo socialistai. Mums atrodo dar peranksti kovoti dėl kūdikio, kuris dar ir šandien tebevaikšto su marškinukais. Kai iškovosim Nepriklausomą Lietuvą, pagyvėsim koki šimtą metų nepriklausomi, tada galėsime, kaip graikų septyni miestai pešėsi dėl Homero, mes, septynios partijos, pasipešti dėl VLIK'o įkūrimo nuopelnų...

Formaliai VLIK'as įsikūrė 1943 m. Jo paskelbtą 14 d. deklaraciją, randamą taip nusakytą tikią: "In calling the attention of the world to this critical situation, the Lithuanian people wish at the same time to emphasize that in this fourth year of their struggle against foreign occupation and for the national independence of Lithuania, they are fighting for their very existence, that they, too, even as other nations, great or small, await the establishment of a peace which will afford to all nations, the means of dwelling in safety within their own boundaries, and which will afford assurance that all men in all lands may live out their lives in freedom from fear and want" (Žiūr. E. J. Harrison "Lithuanian's Fight For Freedom", page 57 — 58). Po šia deklaracija yra pasirašiusios

šios partijos ir kovos sąjūdziai: Lietuvių Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, Lietuvių Nacionalistų Partija, Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvių Krikščionių Demokratų Partija ir Lietuvių Frontas. Nesigilinant į VLIK'o sudarymo detales, tenka tik konstatuoti, kad pirmiausiai VLIK'e daugiausia buvo atstovaujama ne dešinė ir ne kairė, bet patriotinė Lietuvos visuomenė: nacionalistai, laisvės kovotojai, tautininkai. Mat, tada reikėjo rizikuoti ir gyvybes aukoti... Vėliau prasidėjo VLIK'o kovos dėl partinių įtakų. Dešinieji išvedė Darbo Federaciją, taip pat ir Vieniųbės Sąjūdį, kuris buvo sukurtas iš įvairių pakraipų žmonių, bet norint panaudoti dešinėi. Tremtyje buvo įvestos dar dvi naujos grupės: Ūkininkų Sąjunga ir Ūkininkų Partija, nors beveik visi ūkininkai paliko okupuotą Lietuvą. Kada dešinieji, palakomi tautininkų, VLIK'e sustiprėjo, ėmė žiūrėti, ko galima VLIK'e atsikratyti. Kairiesiems pasiūlyta, dešiniams patiko mintis išmesti nacionalistų grupės atstovą, nes jis, šelmis, išdrįso nebalsuoti už kunigą — VLIK'o pirmininką, manydamas, kad Europoj ir krikdėmiškuose kraštuose, pvz., Italijoj, nebėstato kunigų į priešaki... Ir tokiu būdu, išmetus nacionalistus, VLIK'e pasidarė dešiniųjų stipresnė politinė penkiukė, kuri trejus metus ne-davė išspręsti nė vieno žemės neprimtinio klausimo.

Taigi, nuo VLIK'o įsikūrimo reformų jame buvo daug. Tik, ar jos ka gera Lietuvai davė, tai kitas klausimas.

(Nukelta 1, 4 psl.)

BALF ĮGALIOVINĖ I. ROVAITĖ ATŠAUKIAMA IŠ EUROPOS

Rugsėjo 5 d., Labor Day šventės metu, įvyko BALF'o valdybos ir revizijos komisijos nepaprastas posėdis, kuriame buvo nutarta pakviesti BALF'o įgaliovinę Europoje Izabelę Rovaitę atvykti į metinį seimą Philadelphiaje.

Nepaprastas posėdis, sukvietas išimtinai BALF'o įgaliovinę Europoje Izabelę Rovaitę atvykti į metinį seimą Philadelphiaje.

Izabelė Rovaitė, kuri į Europą išvyko prieš pusantų metų, Seimo delegatams, be abejonės, suteiks platų pranešimą iš savo veiklos ir nušvies dabartinę fikusių tremtinių būklę Vokietijoje. Bet tai nėra svarbiausioji priežastis, dėl kurios valdyba šiuo metu nutarė p. Rovaitę atšaukti iš Europos. Iki šiol BALF'o direktoriaus dar nėra gavęs patenkinamo pranešimo iš Rovaitės, ryšium su dingusia kava, apie kurią gegužės 6 d. Vieniųbėje rasė mūsų korespondentas iš Vokietijos. Jo žiniomis, balandžio pradžioje Frankfurto kriminalinės policijos valdininkai pas p. Rovaitę teiravosi apie dingusią kavos slantą, kurią ji priėmė BALF'o vardu. Remdamosi

šios partijos ir kovos sąjūdziai: Lietuvių Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, Lietuvių Nacionalistų Partija, Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvių Krikščionių Demokratų Partija ir Lietuvių Frontas.

Nesigilinant į VLIK'o sudarymo detales, tenka tik konstatuoti, kad pirmiausiai VLIK'e daugiausia buvo atstovaujama ne dešinė ir ne kairė, bet patriotinė Lietuvos visuomenė: nacionalistai, laisvės kovotojai, tautininkai. Mat, tada reikėjo rizikuoti ir gyvybes aukoti... Vėliau prasidėjo VLIK'o kovos dėl partinių įtakų. Dešinieji išvedė Darbo Federaciją, taip pat ir Vieniųbės Sąjūdį, kuris buvo sukurtas iš įvairių pakraipų žmonių, bet norint panaudoti dešinėi. Tremtyje buvo įvestos dar dvi naujos grupės: Ūkininkų Sąjunga ir Ūkininkų Partija, nors beveik visi ūkininkai paliko okupuotą Lietuvą. Kada dešinieji, palakomi tautininkų, VLIK'e sustiprėjo, ėmė žiūrėti, ko galima VLIK'e atsikratyti. Kairiesiems pasiūlyta, dešiniams patiko mintis išmesti nacionalistų grupės atstovą, nes jis, šelmis, išdrįso nebalsuoti už kunigą — VLIK'o pirmininką, manydamas, kad Europoj ir krikdėmiškuose kraštuose, pvz., Italijoj, nebėstato kunigų į priešaki... Ir tokiu būdu, išmetus nacionalistus, VLIK'e pasidarė dešiniųjų stipresnė politinė penkiukė, kuri trejus metus ne-davė išspręsti nė vieno žemės neprimtinio klausimo.

Taigi, nuo VLIK'o įsikūrimo reformų jame buvo daug. Tik, ar jos ka gera Lietuvai davė, tai kitas klausimas.

(Nukelta 1, 4 psl.)

BALF ĮGALIOVINĖ I. ROVAITĖ ATŠAUKIAMA IŠ EUROPOS

Rugsėjo 5 d., Labor Day šventės metu, įvyko BALF'o valdybos ir revizijos komisijos nepaprastas posėdis, kuriame buvo nutarta pakviesti BALF'o įgaliovinę Europoje Izabelę Rovaitę atvykti į metinį seimą Philadelphiaje.

Nepaprastas posėdis, sukvietas išimtinai BALF'o įgaliovinę Europoje Izabelę Rovaitę atvykti į metinį seimą Philadelphiaje.

Izabelė Rovaitė, kuri į Europą išvyko prieš pusantų metų, Seimo delegatams, be abejonės, suteiks platų pranešimą iš savo veiklos ir nušvies dabartinę fikusių tremtinių būklę Vokietijoje. Bet tai nėra svarbiausioji priežastis, dėl kurios valdyba šiuo metu nutarė p. Rovaitę atšaukti iš Europos. Iki šiol BALF'o direktoriaus dar nėra gavęs patenkinamo pranešimo iš Rovaitės, ryšium su dingusia kava, apie kurią gegužės 6 d. Vieniųbėje rasė mūsų korespondentas iš Vokietijos. Jo žiniomis, balandžio pradžioje Frankfurto kriminalinės policijos valdininkai pas p. Rovaitę teiravosi apie dingusią kavos slantą, kurią ji priėmė BALF'o vardu. Remdamosi

šios partijos ir kovos sąjūdziai: Lietuvių Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, Lietuvių Nacionalistų Partija, Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvių Krikščionių Demokratų Partija ir Lietuvių Frontas.

Nesigilinant į VLIK'o sudarymo detales, tenka tik konstatuoti, kad pirmiausiai VLIK'e daugiausia buvo atstovaujama ne dešinė ir ne kairė, bet patriotinė Lietuvos visuomenė: nacionalistai, laisvės kovotojai, tautininkai. Mat, tada reikėjo rizikuoti ir gyvybes aukoti... Vėliau prasidėjo VLIK'o kovos dėl partinių įtakų. Dešinieji išvedė Darbo Federaciją, taip pat ir Vieniųbės Sąjūdį, kuris buvo sukurtas iš įvairių pakraipų žmonių, bet norint panaudoti dešinėi. Tremtyje buvo įvestos dar dvi naujos grupės: Ūkininkų Sąjunga ir Ūkininkų Partija, nors beveik visi ūkininkai paliko okupuotą Lietuvą. Kada dešinieji, palakomi tautininkų, VLIK'e sustiprėjo, ėmė žiūrėti, ko galima VLIK'e atsikratyti. Kairiesiems pasiūlyta, dešiniams patiko mintis išmesti nacionalistų grupės atstovą, nes jis, šelmis, išdrįso nebalsuoti už kunigą — VLIK'o pirmininką, manydamas, kad Europoj ir krikdėmiškuose kraštuose, pvz., Italijoj, nebėstato kunigų į priešaki... Ir tokiu būdu, išmetus nacionalistus, VLIK'e pasidarė dešiniųjų stipresnė politinė penkiukė, kuri trejus metus ne-davė išspręsti nė vieno žemės neprimtinio klausimo.

Taigi, nuo VLIK'o įsikūrimo reformų jame buvo daug. Tik, ar jos ka gera Lietuvai davė, tai kitas klausimas.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Trumpai

CHICAGO, ILL.

Julių Smulkštį, neseniai iš tremties atvykusio adv. Smulkščio sūnų, ištiko nelaimė. Viename Chicago restorane Stock Yard rajone 19 m. amžiaus Julių Smulkštį netikėtai užpuolė neprasidėjęs ir pramušė galvą. Julių Smulkštys buvo nugalbentas i ligoninė. Tikimasi, kad jis netrukus pasveiks.

Inžinierius Antanas Rudis, Rockwell Engineering Co. savininkas, vadovauja šv. Kazimiero Akademijos Karnavalui, kurio pelnas skiriamas naujų rūmų statybos fondui.

Apie grafą Aleksandrą Platerį, kuris gegužės mėn. atvyko i Ameriką, plačiai rašė dienraštis Sun-Times. Laikraštys paminėta, kad Platerio protėviai nuo 1600 m. Lietuvoje valdė didelius dvarus ir, kad jo tėvas dabar išstremtas i Sibirą. A. Plateris dirba Marshall Field krautuvių už 35 dol. i savaitę.

Lietuviai skautai Labor Day švenčių proga suorganizavo išvyką i Illinois Beach State Park prie Michigan ežero. Skautams vadovauja Liūtas Grinius ir A. Plateris.

CLEVELAND, OHIO

A. Mikulskio vedamas Clevelando Lietuvių Choras dalyvavo pirmoje lietuvių radijo programoje, kuri pradėjo veikti rugsėjo 9 d., iš stoties WSRB. Lietuvių radijo programa bus transliuojama kiekvieną penktadienį, 7.30 val. vak.

Dr. S. Tamošaitis rezidencijoje buvę lietuviai tremtiniai surengė gegužinę.

Detroito lietuviai rugsėjo 24 d. ruošia viešą rinkliavą BALFO naudai.

WORCESTER, MASS.

Kazys Janavičius, buvęs tremtinys, su žmona išvyko i Nebraską, kur jis, vienos kolegijos kviečiamas dėstyti prancūzų kalbą. Išvykstant iš Worcester, Janavičius buvo suruoštos išleistuvės.

S. BOSTON, MASS.

Povilas Tautvaišas, žymus lietuvis šachmatininkas, rugp. 23 d. su šeima atvykęs i Ameriką, dalyvavo Naujosios Anglijos šachmatinių rungtynėse, kurios įvyko nuo rugsėjo 2 iki 5 d. Attleboro, Mass. Rungtynėse dalyvavo žymiausi Naujosios Anglijos šachmatininkai.

WILKES - BARRE, PA.

Adv. E. Lopatto, buvęs SLA patarėjas, respublikonų sąstata kandidato i Luzerne aps. Jury komislonierius.

Wyoming klono lietuvių parapijų chorai rugsėjo 5 d. surengė 36-ą iš eilės metinę Lietuvių Dieną. Kalbėjo rašytojas Liudas Dovydenas.

Artistų A. Skėmos, V. Vastilausko, G. Velicko ir V. Zukausko yra numatomos gastroliės Scrantone ir artimosie lietuvių kolonijose. Ruošiama linksma programa.

ATVYKO 11,000 LIETUVIŲ DP

Rugpjūčio 31 d. laivu General Haan i New Yorko uostą atvyko 11,000-tasis lietuvių tremtinys. Viso pagal DP įstatymą iš 1948 m. jau atvyko 11,106 lietuvių tremtinių.

Rugpjūčio mėnesį atvyko 1,998 lietuvių. Skubėkite pildyti darbo ir buto garantijas. Naudokitės geriausia ir pigiausia proga atsikviesti tautietį. Garantijų blankus kiekvienu pareikalavimu išsiunčia United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Fel. 2 — 1949 m. rugsėjo 9 d.

VISI CONNECTICUT IR KAIMYNIŲ VALSTYBIŲ LIETUVIAI ŠAUKIAMI I LINDEN PARK, Union City, Conn. RUGSĖJO 18 DIENĄ.

Tai bus Connecticut valstybės LIETUVIŲ TAUTINE DIENA. Ją ruošia Waterburio Lietuvių Radijo Valanda ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius.

- Sventė pasidės 12 val ir turės šitokią programą:
  - 2 val. Lietuvių liaudies dainos,
  - 3 val. Radijo Valandos transliacija išimtinai šventės dalyviams,
  - 5 val. kalbės pasaulinės politikos klausimais kongresmanas J. Patterson ir adv. A. Olin, iš Chicago.

Sventės vietoje bus įrengtos spaudos, tremtinių šalpos ir Lietuvos krašto seklyčios.

Pamatysite Lietuvą tokią, kokia ji buvo prieš Sovietams ją užimant, ir išgirsite telybę apie jos dabartinę padėtį.

Waterburio dalyviai bus sutikti, kaip mūsų geriausiai bičiuliai.

Rengimo Komitetas

VISUOTINIO KONGRESO DARBOTVARKĖ APIMS MŪSŲ GYVYBINIUS REIKALUS

Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris įvyks š. m. lapkričio 4 — 6 dienomis New Yorke, darbotvarkė bus įvairi ir įspūdinga. Programa buvo svarstoma ALT Vykdomojo Komiteto pasitarime su rytnių valstybių veikėjais ir Kongreso rengimo komisijos nariais. Ji dar bus papildyta, atsižvelgiant i kolonijų pageidavimus.

Kongresas šaukiamas mūsų tautos didžiosios nelaimės metu ir atžymės du momentus: Lietuvių Tautos Kovą už savo nepriklausomo valstybinumo ir žmogaus teisių atstatymą, ir amerikiečių Protestą prieš Lietuvių Tautos naikinimą ir prievartavimą ir niekinimą. Kongreso darbotvarkė grindžiama šiais dviem pagrindiniais siekimais. Trečias momentas yra i Lietuvių Ugdymas ir išlaikymas Amerikoje.

Po Kongreso atidarymo, darbo prezidento ir komisijų (mandatų, politinės, spaudos, lietuvių, rezoliucijų ir t.t.) sudarymo, numatoma pakviesti žymius šio krašto ir Lietuvos valstybininkus, bei pačių stambiausių mūsų organizacijų atstovus i garbės prezidentumą. Tai atlikus, seks sveikinimai ir aukų įteikimas. Po to ALT Vykdomasis Komitetas, Informacijos Centro direktorius ir kitų atsakingų organų vadovybės padarys pranešimus apie atliktus ir numatomus vykdyti darbus.

Ivairioms Kongreso komisijoms isikinkius i joms paskirtus darbus, didesnių kolonijų atstovai darys pranešimus, ir seks referatai, kurie nušvies ir nustatys gaires veiklai. Numatoma pakviesti Valstybės Departamento atsakingą pareigūną ir Kongreso užsienio reikalų komisijų atstovus nušviesi šio krašto užsienio politiką, ypatingai kiek tai liečia vidurio ir rytų Europą. ALT Vykdomasis Komitetas parinks pranešėją, kuris referuos apie Lietuvių Tautos kovą ir Lietuvos ateitį. Tikimasi, kad VLIK'as bendradarbiaus pranešėją parenkant. Kitas referatas lies Lietuvių išlaikymą Amerikoje.

Darbotvarkėje, kuriai dar laukiama papildymų ir sugestijų iš kolonijų veikėjų ir organizacijų, numatoma aptarti ir problematinius klausimus. Pavyzdžiui, kai kurių veikėjų yra siūloma aptarti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimą ir išrinkti amerikiečių atstovus, arba bent įgalioti ALT tą klausimą pagrindinai išstudijuoti ir atitinkamai veikti.

ALT sudėcial organiniai pasikeitimus, teks atitinkamai pakeisti josios įstatus. Pakeltimų projektą studijuoja speciali komisija. Įstatus su pakeitimais patvirtinus, bus renkami ALT nariai. Gal būt, Kongresas ras reikalo rinkti nominacijų komisiją. Yra su-

manymas, kad Kongreso metu būtų sudarytos ir "pastovios komisijos — informacijos, politinė, kultūros, spaudos, meno, lietuvių išlaikymo ir kitos". Iš kitos pusės, kitų veikėjų manoma, kad naujoji ALT geriausiai galėtų sudaryti reikalingas komisijas; kad Kongrese, išrinkus komisijas, tektų nustatyti ir jų priklausomumo klausimą, nes komisijos negali veikti be lėšų ir priklausomumo atsakingam vyriausiajam organui, kuriuo yra ALT; galop, kad esamosios kultūrinės ir spaudos organizacijos, mokyklų tinklas ir kongregacijos gali pageidauti tarpusavio ryšio, bet ne apjungimo.

Bene įdomiausia Kongreso dalį sudarys pasiūlymai iš vietų ir rezoliucijos, kuriose atsispindės įvairių komisijų atlikti darbai, mūsų visuomenės nuotaikos ir pasiryžimai.

Lėšų sukėlimas politinei akcijai yra pagrindinis klausimas ir tos akcijos sėkmingumui būtinoji sąlyga. Politinei akcijai lėšos surenkamos tik iš lietuvių darbininkų, biznierių ir profesionalų — ne iš kita tautių — duodamų aukų. Aukų gausumas ir dydis Kongreso proga parodys politinį pulką ir vykstančios kovos supratimą mūsų visuomenėje.

Kongreso dalyviai turės progų tarpusavy arčiau susipažinti, savo pasiryžimus atgaivinti ne tik kalbas išklausan ir diskusijose dalyvaujant, bet ir menu pasidžiaugiant. Rengimo Komitetas nustatė, kad Kongreso pirmąją dieną, lapkričio 4 d., tarp 5 ir 7.30 val. vak., bus priėmimas — susipažinimas, gr vėliau seks meninė programa ir šokiai. Tėvai kviečiami atvykti su sūnumis ir dukterimis — tegu jaunoji Amerikos Lietuva šia proga savitarp susipažins ir pasiryš tēsti senosios kartos didžiulius darbus! Šeštadienio vakare bus didysis bankietas, kuriame dalyvaus žymių svečių. Sekmadienį po pietų bus iškilmingos pamaldos šv. Patriko Katedroje ir, reikia tikėtis, kurioje nors protestantų bažnyčioje, gr vakare — posėdžių salėse Meno ir Literatūros vakaras. Komitetas tikisi Kongreso meninėje programoje sutelkti Amerikos ir Lietuvos reprezentacinius dainininkus, muzikus, poetus, baletu šokėjas, liaudies šokių trupę ir bent vieną chorą.

Taigi, prieš mus didysis įvykis — VISUOTINIS KONGRESAS! Jis ruošiamas pagyvinti mūsų pastangas gelbėti kovojančią Lietuvą ir stiprinti Amerikos Lietuvą.

ALT ir Kongreso Rengimo Komitetas laukia taikos iš visų kolonijų. Jau dabar metas paruošti dirvą draugijose atstovams rinkti bei siūsti sumanymus tiek dėl darbotvarkės, tiek dėl veiklos.

VĒLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Rugpjūčio 20 d., laivu Marine Marlin i New Yorką atvyko šie lietuviai:

- Bacevičius V., Cincinnati, Oh. — Butkus A. ir A., Somerset, Oh. — Bigelis V. ir š. Charles, Ill. — Brazaitė A., Baltimore, Md. — Brazėnas V. ir š., Stamford, Ill. — Bujauskaitė A., Champaign, Ill. — Andrijauskas V. ir I., Melrose Park, Ill. — Austras J. ir š., Baltimore, Md. — Dolgacius L. ir š., Rensselaer, Ind. — Endriuskevičius V., Sutton, Mass. — Garbenis V. ir š., Chicago, Ill. — Gečiauskas M. ir š., Hartford, Conn. — Grinkevičius P. ir š., Dodge, Mass. — Gustaitis P., Brooklyn, N. Y. — Ignatavičius B., Ostego, Mich. — Janušonis J., Phila, Pa. — Jasevičius A. ir I., Wexford, Pa. — Juodaitis S. ir š., Minersville, Pa. — Juodvalkis A. ir š., Chicago, Ill. — Ivanauskas K. ir R., Waterbury, Ct. — Kondratas V., Chicago, Ill. — Kriaučiūnas A. ir š., Chicago, Ill. — Kryževičius V., Phila, Pa. — Kudukis A. ir Z., Cicero, Ill. — Lapėnas G. ir š., Chicago, Ill. — Lizaitienė K. ir š., Baltimore, Md. — Malakauskas O., Baltimore, Md. — Matonis D., Larotan, Mich. — Modestavičius C. ir š., Allegan, Mich. — Motieka K., Binghamton, N.Y. — Nastopkienė A., Chicago, Ill. — Pileška V., Hartford, Ct. — Prapuolenis J. ir š., Cicero, Ill. — Račiūnas E. ir K., Hinsdale, Ill. — Rudelis H., Elkton, Md. — Sakavičius V. ir O., Wexford, Pa. — Simkevičius J., Chicago, Ill. — Strimaitis J. ir š., Elizabeth, N. Y. — Sušinskas A., Cleveland, Oh. — Suveidis J., Astoria, N. Y. — Stropienė J., Rockford, Ill. — Tanajauskas A. ir š., Greenfield Center, N. Y. — Tornau E., Pittsburgh, Pa. — Tursa V., Waterbury, Ct. — Vaitiekūnas A. ir š., Chicago, Ill. — Vyšniauskas A. ir H., Pittsburgh, Pa. — Vižinas V. ir J., Rockford, Ill. — Zardinskas V. ir š., Chicago, Ill. — Zukas J. ir š., Ozone Park, N. Y. — Ziobakas A., North Judson, Ind.

Rugpjūčio 22 d., laivu General Blatchford i New Yorką atvyko šie lietuviai:

- Alėjūnas M., Cambridge, Mass. — Andruskevičius A. ir B., Hawthorne, N. J. — Armavičius I. ir š., Waterbury, Ct. — Kun. Bacevičius J., Porterfield, Wis. — Bajerčius J., Waterbury, Ct. — Bajoraitis F., Cleveland, Oh. — Brazaitienė M., Montrose, Mont. — Brazdžiūnas A. ir š., Shrewsbury, Mass. — Brokuriūtė G., Ansonia, Ct. — Bučinskas J. ir š., Chicago, Ill. — Bučyns P. ir P., Norwood, Mass. — Butkus A. ir š., Chicago, Ill. — Dambrauskas A. ir š., Chicago, Ill. — Daržinskas S. ir š., Cicero, Ill. — Daunys A. ir š., Phila, Pa. — Dirmauskas B. ir š., Phila, Pa. — Domkus P. ir š., Chicago, Ill. — Fogtienė M. ir š., Syracuse, N. Y. — Grigaliūnas A., Brooklyn, N. Y. — Indreika L. ir š., Brockton, Mass. — Jakubauskas J. ir š., Baltimore, Md. — Jankevičius V., Linden, N. J. —

- Jankevičius M., Hempstead, N. Y. — Jankevičiūtė O., Columbus, Oh. — Jankūnas K. ir š., Elizabeth, N. J. — Janušas P. ir š., Chicago, Ill. — Jaskauskas V. ir J., Merchantville, N. J. — Jomantas A. ir š., Chicago, Ill. — Kaminskis O. ir š., Buckland, Ct. — Kantaravičius V., Boston, Mass. — Kaunienė K. ir š., Manchester, Ct. — Kilkevičienė J., Short Hills, N. Y. — Kailauskas M., Springfield, Mass. — Kazlaitienė A., Lancaster, Pa. — Kinaitienė S. ir š., Brooklyn, N. Y. — Krikščūnas O. ir š., E. Chicago, Ind. — Krivalienė I. ir J., Gary, Ind. — Kucinas J. ir š., W. Hanover, Mass. — Kuklys T., Chicago, Ill. — Karablikovas B., New York, N. Y. — Kubilevičius A., Phila, Pa. — Masionis J. ir š., Merchantville, N. J. — Michalowska H., Chicago, Ill. — Miknaitis M. ir š., Chicago, Ill. — Mimgaudis J., Dorchester, Mass. — Nagys M., Chicago, Ill. — Naujalis J., New Britain, Mass. — Orentas J., Paxton, Mass. — Orentienė C. ir G., Gardner, Mass. — Papdvarietis V. ir š., Brooklyn, N. Y. — Paalkins V. ir š., Chicago, Ill. — Paškauskas P., New Phila., Pa. — Palevičius J. ir š., Stoughton, Mass. — Pečenkis I. ir A., Melrose Park, Ill. — Petravičienė V., Boston, Mass. — Petrulevičienė E., Maspeth, N. Y. — Ratkus M., Trenton, N. J. — Rinkevičius J. ir š., Slatonside, N. Y. — Rokkus B., Cicero, Ill. — Rūkas A. ir š., Yorkville, Ill. — Šalkauskas K. ir š., Pittsburgh, Pa. — Silbikaitis M. ir š., Chicago, Ill. — Slinkaitė S., Chicago, Ill. — Skirpstas V. ir š., Pittsburgh, Pa. — Sklierys J., Irons, Mich.

(Nukelta i 6 psl.)

Juozapaitis Cafe
Restoranas ir Baras
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

C. WILLIAM KACHAUSKAS JR
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LEXington 5714 MULbery 8617

Garden Hotel & Cafe
A. ZINZELETA, Sav.
Geri gėrimai ir užkandžiai
švarūs kambariai
612 E. Lombard St.
BALTIMORE 2, Md.
LEXington 8229

Bus Stop Restaurant
Marianna Lakavičius, Sav.
Ivairūs gėrimai, geras maistas.
821 Bank St.
Waterbury, Conn.

Tareila's Drugstore
As graduate pharmacist
in charge at all time.
826 Bank St.
Waterbury, Conn.
Telefonai: 3-9953, 4-9542

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAI DOTUVIŲ ISTAIGA
J. Markiewicz and Sons
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS
PIRMOS RŪSIŲ MAISTAS
ir draugijas patarnovimas
282 E. MARKET ST.
Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa.

S. BULOTA
Batal ir Vyrams Aprūdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

WATERBURY, CONNECTICUT

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samaska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

JOHN STREET PACKAGE STORE
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GERIMŲ PASIRINKIMAS
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.
45 John Street
Tel.: 3-6669

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Street
Tel. 3-9932, 3-6864

NEW BRITAIN, CONN.

Bill's Restaurant
Vytautas Degutis, Sav.
Ivairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.
Sokial šeštadieniais ir sekmadieniais
810-814 Stanley Street

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Ivairiausi gėrimai,
31 Spring Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS SVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8288

A. P. KARLONAS
Laidotuvių Direktorius
280 Chestnut Street
Tel.: 9-1181

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

FRANK T. ROHM

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdesio valandą sąžiningai patarnauja.
434 STRATFORD AVE., BRIDGEPORT, CONN.
Tel.: 4-8498

UNION BRONZE FOUNDRY

High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
BRIDGEPORT, CONNECTICUT
Tel.: 3-4696 Namų tel.: 4-6611

PAULONIS MOTOR COMPANY

A. F. Paulonis, Sav.
Plymouth, Dodge Automobilai, Dodge Sunkvežimiai
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatai daly ir taisymanas
521 - 23 E. CENTRE STREET
SHELANDOAH, PA.
Telefonas: 2786

SILVER LAKE PACKING CO.

J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklių ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

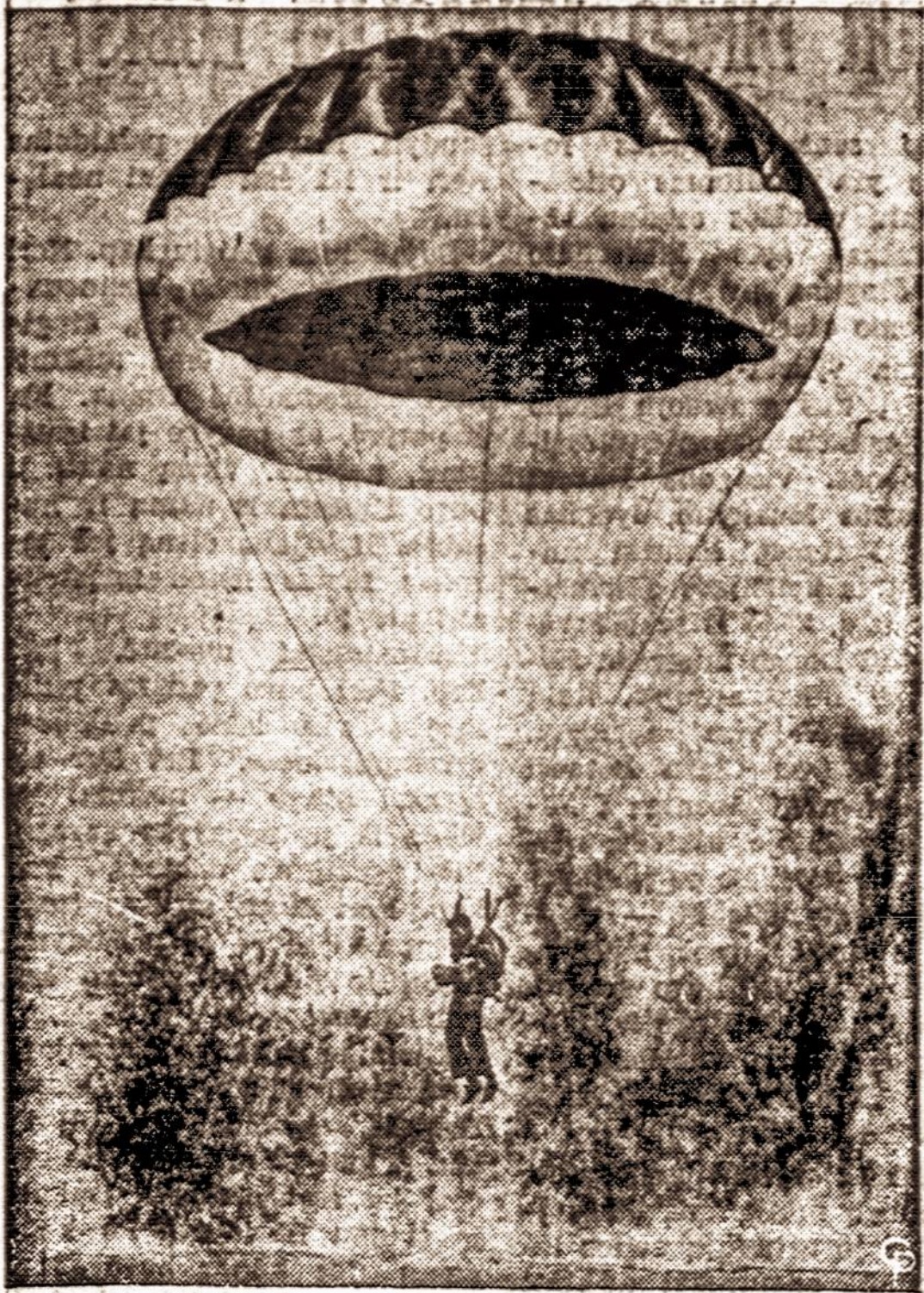
JONAS STIRNA

Restoranas ir Baras
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi
Scrantono lietuviai ir kitataučiai.
120 W. MARKET STREET
SCRANTON, PA.
Telefonas: 3-9681

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividendas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki \$5000.00.
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

Naujausio tipo parašutas, kurį netrukus lakūnai naudos nusileisti iš raketinių ar kitų greitojo skridimo lėktuvų.

Pažinkime vieni kitus

VIENYBĖS ANKETA NAUJAI ATVYK USIŲ REIKALU

Vaclovas Čižiūnas
RIMTAI VERTINKIME
NAUJĄ PADETĮ

Rašyti, ar pasekti Detroito Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdybos viešu atsisaukimu? Tautiečiai, būvę tremtiniai, susispažinę ir atskirą draugiją Detroito, būktaujaną pigių senacijų, galinčių kenkti mūsų išsivijos interesams. Savo atsisaukime detroitiečiai, būvę tremtiniai, pasisako, kad senųjų lietuvių ir naujai atvykstančiųjų santykių pagrindu turi būti du vyriausi principai: broliškumas ir dėkingumas. Jie sudarą mūsų santykių esmę. Jokie pasisaukimai, esą, nereikalingi, nes tie santykiai tarp abiejų šalių esą išaiškinti nuo dienos, kada Amerikos lietuviai ištiesė pagalbos ranką broliams tremtiniams.

Gerą atsakymą į tokį detroitiečių samprotavimą parašė laivo "General Muir" keleivis Nr. 168. Skaitėme jį Vienybės Nr. 31. Tikra tiesa, kad nieko nelaimėsime, jei savas, kad ir to paties susipažinimo — susitarinio problemas paliksimė privatiems pokalbiams. O dėl "virtuvinių nesupratimų" ar kurių "sensacijų" kalta būtu anketoje sumanytoja — Vienybės redakcija, leidama rimtų pasisaukimų eilėn išterpti plepalams ir smulkmenoms. O tu to juk dar niekas anketoje nepastebėjo!

Apie broliškumą ir dėkingumą

Kas gi yra broliškumas ir dėkingumas, kuriuos detroitiečiai, būvę tremtiniai, taip nuosirdžiai pabrėžia? Jau ir šios dvi sąvokos, vykdančios jas praktiškai gyvenime, yra savotiška problema. Broliškumas ir dėkingumas siura prasme, kai gimnaitis ar tik kaimynas atvyksta pas savo geradarį ir Amerika, yra tikrai aiškūs dalykai ir jokios problemos nesudaro. Bet broliškumas ir dėkingumas, reikšiamas visuomeninėje plotmėje laisvos Lietuvos valstybės dvasiniam klimatui išaugusios tautos generacijos kitai, išstisus dešimties išgyvenusiai svetimame dvasios pasaulyje, senai išsivijusiai generacijai — tai jau problema. Ypač tuo atveju, kai norima iš abiejų susilaikyti kurios teigiamos sintezės (sujungto vieningumo), kai tikimasi, kad abiejų šių generacijų, tiksliau — skirtingų tautos dalių — pastangomis bus išlaikytas lietuviškosios kultūros kūrybos tęstinumas, sudaryta tautinė bendruomenė, pajėgi imtis ant savo pečių ne tik kultūrinės kūrybos, bet ir politinės kovos našta, taigi susidarys pakaitalas priešų išdraskytam tautos liudui — nepriklausomai valstybei.

Greitesnis visuomeninis susipažinimas ir susiliejimas į vieną bendrą tautinę seimą, — tai jau tikrai problema, kurios, žinoma, jokia anketa greitai išspręsti nesims.

Niekur negirdėjome, kad susipažinimo ir suartėjimo (visuomeninio) — pakartotų vyksmas būtų buvęs kurių nelentų įvykių užtemdytas. Reikia apgalvoti, kad mūsų kaimynystėje, Kanadoje, toks suartėjimo — cementavimosi vyksmas sutriko.

Amerikos lietuvių nuopelnai

JAV lietuvių visuomenės susikonsolidavimas AL Tarybos rūmuose duoda daug vilčių atečiai. Vietos lietuvių spauda toli gražu nesinaujia savitarpje, kaip seniau yra buvę. o kartais beįskylanti polemika kuriais klausimais yra pakankamai korektiška. Atrodė, bus visų suprasta ir išsamoninta, kad lietuvių tautos tragedijos akivaizdoje visų dionykščių lietuvių patriotų protai ir širdys pripažįsta tą pačią tiesą, ieško tų pačių, ar bent artimų, kelių ir būdų padėti tautai ir tėvynei. Taigi, tautinis solidarumas ir visų tautiečių vienybė nėra negailama, nes tų dalykų vykdymas jau pradėtas ir sėkmingai vyksta toliau. Taigi ir pagrindas tolimiesiems senųjų ir naujų lietuvių emigrantų susiliejimui, jų jėgų sujungimui, yra stiprus. Jis yra tėvynės ir tautos meilė, kurią parodė JAV lietuvių, gelbėdami tremtinius tautiečius, sujuddami savo visuomenines jėgas ALT organizacijoje ir vykdydami vertingus ir reikšmingus politinius žygius Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei gražinti. Tremtiniam bėlika tik sėkmingai išjungti ir tą amerikiečių lietuvių veiklą.

Tremtinių įsikūrimo sunkumai

Bet kas gi esame mes, tremtiniai, būvę DP? Kai rasiu pradžioje pažymėjau atvykėlius tremtinius, kaip dvasinio laisvos Lietuvos valstybės klimato išugdytą generaciją, turėjau galvoje daugiau tremtinių šviesuomenę ir mokyklinį jaunimą. Būvę tremtiniai, dabartiniai JAV ir visų kitų pasaulio šalių imigrantai, yra rūšiotiniai keletriopai, įvairiu pagrindu. Nenoriu čia daryti smulkesnės jų padalos ir charakteristikos. Imkime tik vieną charakterizavimo pagrindą — prisitaikymą naujai aplinkai. Tame prisitaikyme bus dvejopas momentas: fizinis ir dvasinis. Jei visus būv. tremtinius padalinysime labai paprastu būdu į dvi grupes — buvusius fizinio darbo ir protinio darbo darbininkus, pastebėsime, kad pirmieji kur kas lengviau prisitaikys savo darbovietėse, kurios, su mažomis išimtimis, siūlo ateiviui tik fizinį darbą. Savaiame suprantama, kad anieks, ir tėvynėje dirbusiems fizinį darbą, naujoji darbovietė suteiks pasitenkinimo (nežiūrint, kad darbas bus pradžioje neprasistas), ar mažų mažiausia, nevargins jų. Inteligentų būklė

Kas kita su protinį darbą tėvynėje dirbusiais ateiviais. Kol tinkamai kalbos nemoka, jie gauna taip pat tik fizinį darbą. Net ir kalbą mokėdam, jie negali tikėtis kito lengvesnio ir vis dėlto pakent-

čiamai apmokamo darbo. Juk "white collar" job" ir patiems amerikiečiams, baigusiems šiojį ar anojį mokslą, jau yra problema, kuriai ir spauda savo skiltis plačiai atidaro. VLIK'o pirmininkas prel. M. Krupavičius savo pranešime tautiečiams Vokietijoje pasako, kad atvykėliams į JAV inteligentams tenka pergventi "ryškus deklasavimas". Kas gi tas deklasavimas? Tai nutraukimas ryšių su turėta profesija, dažnai su visu gyvenimo būdu ir minčių pasauliu, kuriame išaugta ir gyventa, ir priverstinis persikėlimas (sakykime, daugeliui ir smukimas) į tokį, kuris jokio dvasinio pasitenkinimo nesūdo, tik vieną fizinę egzistenciją užtikrina. Toks maždaug yra ir JAV atvykusių lietuvių tremtinių — inteligentų "deklasavimas". Šito reikškinio akivaizdoje norisi kreiptis į Amerikos lietuvių visuomenę, kad visomis imanomomis priemonėmis švelnintų ir lengvintų tą atvykėlių inteligentų prisitaikymą jų darbo aplinkai. Tatal, berods ir daroma.

Tačiau visiskai kitas vaizdas su dvasiniu prisitaikymu. Lietuvos fizinis darbininkas ar amatininkas, pakliuvęs į Amerikos "dvasinį klimatą", ilgai jausis jame svetimas. Tos rūšies prisitaikymas bus sunkesnis. Už tai inteligentui jis yra lengvesnis, nes kalbinės užtvaros jo lengviau nugalimos ir dvasinis ryšys su naująja aplinka greičiau užmezgamas. Bent tuo inteligentas atvykėlis gali ir turi mėginti lengvinti savo buitį ir joku būdu neleisti smukti savo dvasiniam lygiui. Dar blogiau būtų, jei tokie šviesuoliai imtų desperuoti dėl susidėjusios padėties, dėl jų "deklasavimo". Drįstu teigti ir viešai pareikšti: atėjo mūsų tremtinių inteligentų dar didesnio dvasinio jos bandymo dienos, negu patirtasis tremtyje. Turime išstęsti ir nesuklupti, nes dar dideli uždaviniai ir žygiai mūsų laukia ateityje.

Santykiai su senaisiais lietuviams

Dar kelios reikšmingesnės smulkmenos. Ir senuose ir naujuose emigrantuose glūdi du kiek atitolę nuo kito kito dvasiniai pasauliai. Daugelio dionykščių lietuvių, mūsų geradarių — šeiminių, namie vartojama lietuvių kalba yra pasenusi, mums nepriimtina. Nesityčiokime iš jos, tik švelniai ir nejuociomis naujinkime, grynkinkime ją. Ne visada bus tai lengva. Jiems kaip tik mūsų kalboje yra daugybė keistenybių. Mokėkime tatal išaiškinti tuo, kad kiekviena pasaulio kalba yra gyvenus milijonų lūpose, nuolat dėsningai kintas ir tobulėjas. Būkime tikri, jie supras ir pamėgės mūsų kalbos žodžius ir išsireikšimus. Budėkime: į mūsų pačių kalbą jau braujasi "porčiai", "kičienai", "keikšai" ir šimtai kitų svetimybų, kaip brovėsi jos Vokietijoje gyvenant. Mūsų kalbos grynumas — mūsų garbė ir pavaldybes seniesiems emigrantams.

Žodėlis ir Amerikos lietuvių, senųjų emigrantų, adresu. Kaip nemaloniai vuteikia atvykėlių lietuvių tas faktas, kad vienų pačių lietuvių pobūviuose labai lengvai pereinama (Nukelta į 7 psl.)

Runo DANDIERINAS

PARSAS PAKLYDELIS VAIKSTO, KAI DIDELIS

This little pig went out on the town.
Daily News, August 30.

Per biznierių gegužinę Jonas girdi gerą žinią. Muzikantai groja maršą, Nes laimėjo Jonas parsą.

Jonas turi aštrų pėli, Bet jis paršo pasigaili. Ir paglostė snukį riesta Ir išleido jį į miestą.

O tas paršas, tartum rožė, Kad po piknikus jį tampo, Kad nelaidžia jo prie baro, Kad dešrų per daug pridaro.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, norėdama tinkamiau išvystyti savo skryčių veiklą, susiorganizavo į apygardas. Šiuo metu jau veikia: 2 Vidurio Anglijos, Šiaurės — Vakarų ir Šiaurės — Rytų Anglijos apygardos. Šių apygardų ribose sujungta 35 pavieniai skyriai.

Tos pačios Sąjungos rūpesčiu, Anglijos lietuviams kuriamos skrajojantios bibliotekėlės. Tuo tikslu paskelbtas knygų rinkimo vajuas. Prieš karą Londono lietuviai turėjo nemažą biblioteką, tačiau karo metu ji buvo subombarduota.

Dramos būrelis, susiorganizavęs Sao Paulo (Brazilijoje) mieste, dideliu pasisekimu jau keltis kartus vaidino "Ameriką Pirtyje".

— Donelaičio "Metus" vokiečių kalba netrukus išleidsia vokiečių leidykla Kitzingene. Ilustracijos dail. V. K. Jonyno. Įžanga parašė vokiečių meno kritikas Ernst Wichert.

— Visa eilė mūsų aukštųjų mokyklų darbuotojų netrukus atvyksta į JAV. Laukiama trijų brolių profesorių Biržiškų (Mykolo, Vaclovo ir Viktoro) ir profesorių Puzino, Cepėno ir Maciūno.

— Dar keturios liet. knygų leidyklos tremtyje tęsia savo darbą. Tai Lux, Patria, Sudavija ir Venta. Kitos dvi emigracijos savo darbą nutraukė.

— Žemės ūkio darbams atvežtieji lietuviai tremtiniai N. Zelandijoje susibūrė į N. Z.

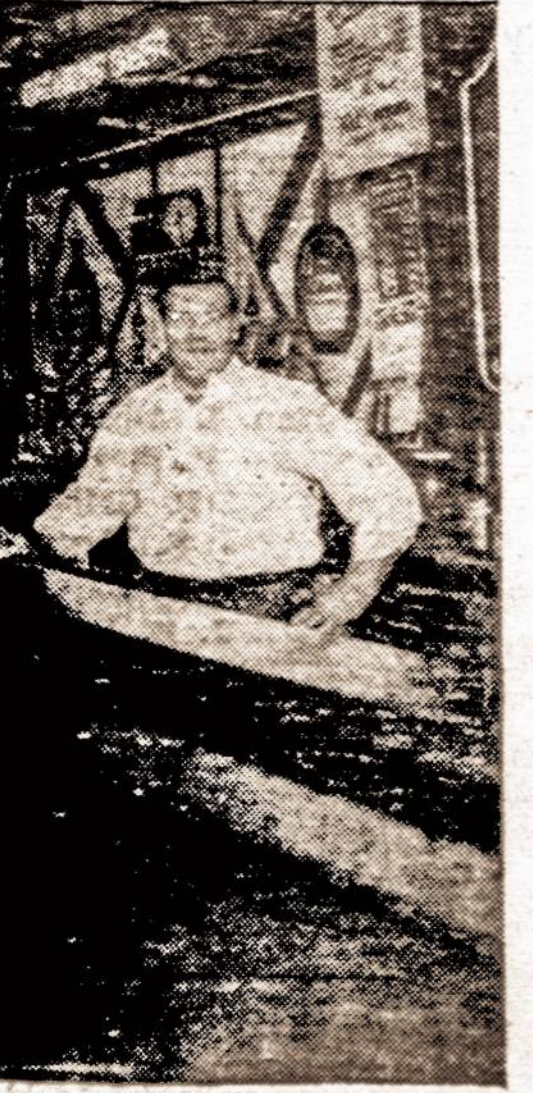
landijos Lietuvių Draugiją, kurios pirmininku išrinktas agr. dr. A. Butkus. Lietuvių iniciatyva, būvę tremtiniai (net devynių tautybių) zelandiečiai surengė susipažinimo koncertą, kuris buvo transliuotas per radiją ir kino studijų filmuotas.

— Tarptautinė Tremtinių Organizacija (IRO) Vokietijoje gyvenantiems dr. P. Karveliui ir dr. D. Jasiūčiui nutraukė ligi šiolei teiktą maistą. Šis sprendimas padarytas todėl, kad IRO žiniomis, jie yra pakankamai pastūrį ir gali patys išsilaikyti. Tai pirmasis toks šios rūšies IRO nutarimas. Anksčiau IRO globojo be išimties visus tremtinius.

— Lietuvos miškininkai, kurie savo metu turėjo vieną labiausiai susiklaususių profesinių organizacijų, ir dabar nori atgaivinti savo veiklą. Chicagoje įsteigtas jų susižinavimo punktas. Visi Lietuvos miškininkai, kur jie šiuo metu bebūtų, savo adresu praneša Kazimierui Šešnuolevičiui, 5604 S. Bishop St., Chicago 36, Ill. Atskiru leidiniu norima paminėti Lietuvos miškininkų administracijos įkūrimą 1918 metais. Tuo tikslu jau renkama medžiaga.

— Švedijoje gyvenęs palangietis lietuvis įsisteigė dirbtuvė ir verčiasi gintaro apdirbimu. Jo pavyzdiniai gintaro karoliai šiuo metu yra rodomi Toronto parodoje.

BARON'S BAR

W. Baranuskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

Psł. 3 — 1949 m. rugsėjo 9 d.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

PHILADELPHIA, PA.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

WILLIAM VALAITIS
Vidutėriopas automobilių teisėms
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 Philadelphia

WINIFRED'S
MOTERISKŲ DRABUŽIŲ
KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia.
EVergreen 2-3961

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Fes. Cheltenham 2562

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ
BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(prie bioko nuo Frankford av.)
Tel. Jefferson 3-2328

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2nd Street
Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street
Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži propyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviniams suteikiama natūrinė — viskas nemokama.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėjęs suteikti geriausį patarnavimą.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

RESTORANAS - BARAS
E. LAURUTIS, savininkas
ĮVAIRUS GERMAI, GERI UŽKANDŽIAI
3400 N. 10th STREET
PHILADELPHIA, PA.

JOHN STARAH'S
Restorantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.)
Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.
B. Naujokas, Prez. Nell Naujokas, Sekr. lėd.
DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS
Geriausia valgykla apylinkėje
918 W. HUNTINGDON ST.
RAdeliffe 5-9745
PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valancienė, sav.
PUIKŲ GERMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. STEvenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street
Philadelphia, Pa.

BALIN'S FUNERAL HOME
PHILADELPHIA 34, PA
2016 E. ALLEGHENY AVE.,
Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Laidosio valandą prasmėi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVERgreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Pentadienis, 1949 m. rugsėjo 9 d.

NAUJŲ ATEIVIŲ JAUNUOMENĖ

Turime daugiau dešimties tūkstančių naujų ateivių. Daugiausia atvyko šeimos su vaikais. Vieni jų dar maži, kiti jau mokyklinio amžiaus. Įsikūrimo sąlygos sunkios šeimoms. Ir tėvams pradėjo tenka galvą laužyti, kaip savo šeimą įkurdinti, kaip ją išmaitinti.

Jei tėvas tik vienas dirbtų, tai dažnai, prie labai kuklių atlyginimų, jis nepajėgtų visos šeimos išmaitinti ir ją apręgti. Štai, kodėl eina dirbti ir žmonos, ypač, kad jos net greičiau gauna darbą, negu vyras. To maža. Daugelis šeimų į dirbtuves pasituntė ir savo paaugusius vaikus. Čia nieko nepadarysi — bėda privertė.

Bet pastebimas savotiškas reiškinys. Dažnai tėvai verčia vaikus dirbti net ir tada, kai, kiek pasispaudus, būtų galima to išvengti. O būtinai reikėtų tuos jaunuolius, kurie turėtų mokytis, nuo darbų atleisti. Kai kas naujai atvykusiųjų, norą greičiausiai užkalti pinigą vadina "dolerine karštligė". Dar pusė bėdos, jei jaunuoliai, kurie turi mokytis, įstatomai į darbą laikina, kol šeima atsistos ant kojų, bet dažnai nauji ateiviai, net ir inteligentai, visai pamiršta savo vaikų mokslinio reikalo.

Suprantamas dalykas, kad tėvams čia teks kitaip galvoti, negu savo gimtinėje. Čia tik praktikoje pritaikomas mokslas turti reikšmės. Daugeliui gal nebūs prasmės siekti akademinio išsilavinimo. Greičiausia prasmingiau bus suteikti vaikams kokį praktišką išmokslinimą, ar tiesiog amatą. Palikti juos juodojo darbo darbininkais, jei tik yra nors ir mažiausia galimybė dirbti, būtų nedovanotina. Šiame krašte yra įprasta, kad vyresnieji jaunuoliai ir mokosi ir, bent atostogų metu, dirba, arba gauna lengvesnę tarnybą, netrukdančią jų mokslui. To reikėtų siekti visomis išgalėmis.

Šiuo atžvilgiu laikas nedirba mūsų naudai. Nežymiai praeis metai, kiti, ir gal jau bus vėlu galvoti apie mokslą.

Tremtinių jaunimo mokslinio reikalas toks svarbus, kad jo negalima užmiršti, ar lengvai praleisti. Turime galvoti apie ateitį. Turime galvoti apie grįžimą į gimtinę ir jos atstatymą. Jei vietoje pabėgusių gyvenimui, išmokslinti, žmonių grįš tik juodojo darbo darbininkai, nedaug iš jų bus naudos.

Tremtinių tarpe yra nemaža jaunuolių, kurie neturi pakankamai stiprių globėjų, arba yra vieniši. Jais pasirūpinti — jau visuomenės pareiga.

SUOMIJA IR JUGOSLAVIJA

Jau teko pažymėti, kad Kremlius pradėtasis Suomijos puolimas yra jo prestižo reikalas. Nepasisekimas Suomijoje kurtinanciu atgarsiu atsilieps visame pasaulyje. Lygiai tą patį galima pasakyti ir apie Jugoslaviją. Čia Kremlius sumobilizavo savo jėgas, norėdamas paklupdyti šią jų užmačioms nepasiekiamą tautą.

Šias abi tautas Kremlius puola visu įnirtimu. Ir kaip vienur, taip pat ir kitur, Kremliui nesiseka. Tvirtas, griežtas ir neatlaidus pasipriešinimas be galio nervina Kremliaus viešpataus. Tai pirmi po šio karo ryškūs Kremliaus nepasisekimai. Ligi šiol Kremlius pasipriešinimo nesutikdavo.

Is to viso galima spręsti, kad šiuosy Kremlui teks trauktis. Štai, kodėl politiniai stebėtojai nurodo, kad Kremliuje jaučiamas didelis nervingumas.

Abu kraštai atsidūrė skirtingose sąlygose, bet Kremliui priešinosi vienodu atkaklumu. Kremlius mato savo nepasisekimą ir sūta. Bet tuo tarpu Kremlius nusistatęs vengti didesnių konfliktų, kurie gal išsiplėsti nepageidaujama kryptimi. Čia ir glūdi visas padėtis keblumas.

Pasaulis dideliu susidomėjimu seka šių abiejų tautų drąsą laikyseną. Ypač, kad abu kraštai žino, jog pagalba iš kitur negali būti nei greita, nei pakankama. Nelaimingu atsitikimu abu tie kraštai gal patekti į nemelū Maskvos glėbį anksčiau, negu kas nors suskubti juos pradėti gelbėti.

Tik rusiškojo imperializmo pavojus ir, šių tautų laukiant, balsi vergija pagimdo tą pavydėtina ryžtingumą, kurio nesugeba palaužti net baisioji Kremliaus mašina.

LAIŠKAI IS TEVŲ ŽEMĖS

Kiekvienas šioje šalyje gyvenęs lietuvis nenutraukiamomis glimomis yra surištas su tėvų žeme. Vis ir vis mūsų mintys tenai krypta. Mes visi esame pasiilę ten paliktų artimų, kraujo ryšiais surištu su mumis, žmonių. Daugeliui atsiranda pagunda dar kartą pamėginti gauti bet kokią, kad ir nereikšmingą, žinėlę iš už geležinės uždangos. Bet štai, šiomis dienomis redakcijoje atsilankęs keturiasdešimt metų čia išgyvenęs lietuvis, sako: "Rašiau savo broliui ir gavau atsakymą, kad jis nieko nežino ir negali nieko pranešti". Savo artimųjų pasiilgęs žmogus suprato, ką tai reiškia. "Daugiau jau neberašysiu", — sako jis. Lygiai tokioje pat padėtyje mes visi esame. Sapnuojame savo mylimą šalį, trokštame bet ką apie ją sužinoti ir... ta paskutinė paguoda mums visiems atimta. Nežmoniška ir nepakeliamoji kancija. Vienintelis šiuo atveju patarimas — kantrybės, daugiau kantrybės! Nestatykim į pavojų nekaltų žmonių.

VLIKAS IR JO REFORMOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Naujoji VLIK'o reforma

Kaip iš spaudos žinoma, paskutinius kelis metus VLIK'e vyko kova dėl Mažosios Lietuvos atstovo įvedimo. Kairieji manė, kad, išieidus Mažosios Lietuvos atstovą, bus atitaisyta jų trumparegiškų, buvusio atstovo S. padaryta klaida dėl nacionalistų išmetimo ir tuo būdu bus susilpninti dešinėji. Tautininkai norėjo iš to pasidaryti patriotinį arklikumą. Deja, dešinėji tuo atžvilgiu ir gudresni ir stipresni. Jie nudausė tą reikalą iki emigracijos karštligės ir padarė klausimą neaktualiu. Tačiau, mano supratimu, Mažosios Lietuvos atstovo klausimas ir šiandien tebėra aktualus ir ne dėl politinių kombinacijų ar noro iš to patriotiškai pasireklamuoti, bet dėl grynai realių politinių Lietuvos interesų. Mažosios Lietuvos reikalai turi būti įjungti į bendrą tarptautinę plotnę kovą dėl visos Lietuvos Nepriklausomybės.

Naujoji VLIK'o reforma įvykusi dėl dviejų svarbesnių priežasčių: dėl materialinių ir emigracinių. Mat, viena, daug VLIK'o narių yra pasirušę išemigruoti ir, antra, vis mažiau aukų beplaukia į VLIK'o lėdą. Žinoma, tai yra realios priežastys, bet, deja, jos neįsilaiko kritikos. Juk VLIK'as tai nėra istaiga, kur galima sėdėti, kol, asmeniškai apskaičiuojant, naudinga. Tai yra kovos organizacija ir iš jos neturi teisės trauktis nei vienas, kaip kareivis iš karo lauko, nes jis bus palaikytas ir tautos apkalintas, kaip dezertyras. Dėl lėšų stokos yra kaltas pats VLIK'as: juk jo partijos rėjantys, o ne pozityvų darbą dirbant, negalima norėti, kad aukos didėtų. Yra visiškai tikra, kad lietuviškoji visuomenė yra labai dosni, jei ji mato, kad yra tikras reikalas, jei dirbamas pozityvus Lietuvos darbas. Nevykstanti buvo parinkta ir delegacija į Ameriką: juk negalima norėti, kad socialistai tikėtų, ka kunigas sako ir mestų savo sunkiai uždirbtą pinigą į bažnytinę dėžutę. M. Krupavičius, koks jis bebūtų geras lietuvis ir patriotas, neturi pamiršti, kad jo profesija visuomet kludys sujungti visus tautiečius apie save, o šiuo metu ir apie kovą dėl Lietuvos.

Taigi, naujoji VLIK'o reforma tapalietė tik patį VLIK'ą ir jo nelaimingą kū-

diką — Vykdomąją Tarybą. Buvo kalbama, kad Vykdomoji Taryba atstovauja egziliui vyriausybei, o dabar ją pačią parlamentas de facto panaikino. Bus atsakyta: sujungė. Bet kur jūs girdėjote, kad vyriausybė prie parlamento prijungtų?

Is sujungimo ir VLIK'o sumažinimo, pasidarė VLIK'o vykdomasis prezidiumas iš penkių partijų: Krikščionių Demokratų, Lietuvių Fronto (jaunųjų katalikų — mums įdomu, kas mūsų ne lietuvis ir kas mūsų nėra kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės frontė?), Socialdemokratų partijos, Valstiečių Liaudininkų Sąjungos ir Tautinio sąjūdžio. VLIK'o ir Vykdomosios Tarybos pirmininku išrinktas kun. M. Krupavičius. Taigi, reikia daryti išvadą, kad VLIK'as ir toliau ves tą pačią partinę kovą dėl grupinių interesų. Dar antra logiška išvada: jei VLIK'e 10 narių per ilgą laiką nepadarė daugybės būtinų uždavinių dėl Lietuvos Nepriklausomybės, tai penki likę nariai nuveiks dvigubai mažiau.

Ko lietuviškoji visuomenė norėtų iš VLIK'o?

Po visą pasaulį pasklidusi laisvoji lietuviškoji visuomenė troško ne tokių VLIK'o reformų. Ji norėjo, kad VLIK'as pirmiausia išrištų ginčytinus klausimus su Lietuvos Nepriklausomybės idėjos reprezentantais — pasijuntiniais, su Diplomatinės Misijos Šefu St. Lozoraičiu, kuris pagal tam tikrus aktus turis teisę kalbėti Lietuvos valstybės vardu. Be to, VLIK'ui reikėjo apsilžvalgyti, ar visos politinės jėgos, realiai kovojančios prieš bolševizmą ir dėl nepriklausomos Lietuvos, yra konsoliduotos. Pirmą reikėjo su visais išsiaiškinti ir susitarti, o tada perorganizuoti VLIK'ą iš trijų, penkių, septynių, devynių, žodžiu, iš tiek, kiek yra būtina reikalinga sėkmingai kovai ir pozityviam darbui dėl Lietuvos interesų. Naujoji VLIK'o silpnoji vieta yra ta, kad jis, kaip ir buvo, taip ir pasiliko, sudarytas partiniais pagrindais ir santykiais. Naujame VLIK'e tik dar labiau nukentėjo vidury, nes dešinėji ir kairieji buvo prisigimę naujagimių, kuriuos galėjo lengva širdimi numarinti, o vidury buvo jau netekęs per prievartą vieno nario ir dabar neteko antro nario: Laisvės Kovotojų, kurių kovos potencialas buvo ir didelis ir pozityvus. Jei jau buvo dary-

ta reforma, tai, mano giliu įsitikinimu, ją reikėjo daryti iki galo, šįja prasme: gražinti VLIK'o pirmą kartą, 1943 m., grupių sudėti, įvesti Mažosios Lietuvos atstovą ir, susitarus su St. Lozoraičiu, pakviesti jį su tam tikromis teisėmis į VLIK'ą, arba išieisti pasiūlytą vieną mandata. Tokį VLIK'ą sveikintų ir materialiai remtų kone visa, išskyrus komunistus, lietuviškoji bendruomenė. Dėl VLIK'o išlaikymo teisingai buvo pastebėjęs dr. inž. Alg. Nasvytis: tegul kiekviena partija pati išsilaiko savo atstovą, o jei ji negali išsilaikyti, tai ji neverta ir VLIK'e būti.

Jei taip nepadarėta, tai vertėjo naują VLIK'ą kurti iš trijų arba šešių narių: iš kiekvienos srovės vienodai: vienas dešinysis, vienas kairysis ir vienas vidurio arba visų trijų po du. Dešinė ir kairė, kaip matėme iš VLIK'o istorijos, neturi jokių pirmenybių.

Tačiau, nežūrint į grupines simpatijas ar antipatijas, tenka pabrėžti, kad lietuviškoji visuomenė iš VLIK'o norėtų dviejų pagrindinių dalykų — vienybės ir pozityvaus darbo, nes rieteni ir kalbų iki valiai prisiklausėm, o realiu darbą nematome, pvz., kad ir propagandos srityje. Lietuviškoji visuomenė laukia, kad kova dėl Lietuvos būtų efektyvi, kad nei viena proga tarp tautinėse plotmėse nepaliktu neišnaudota, kad propaganda apie Lietuvos bylą būtų gausi, vyki, kad kenciantis ir kovojanti Lietuva jausti moralinę paramą ir išmintingas direktyvas kovoje dėl Nepriklausomybės.

Teko girdėti, kad pastaruju metu VLIK'as taip nusilpo, jog nebeturis kas verčia jo memorandumus į anglų ir prancūzų kalbas. Vietoje pešėsi keletą metų, būtų geriau patys pasirušę kalbiškai: jei kiekvienas VLIK'o narys būtų išmokęs geras ne tik žodžiu, bet ir raštu po vieną, vis kita, kalba, tai šiandien VLIK'as ne tik į anglų ir prancūzų, bet ir į turkų kalbą galėtų savo propagandą išiversti.

Jei naujasis VLIK'as pasuks visų trokštama darbo ir kovos linkme, jis susilauks ir materialinės paramos ir šitų žodžių iš tų, kurie šiandien ir jį kritiškai žiūri ne dėl to, kad jie norėtų VLIK'ui pakenkti, o dėl to, jog jie nuosirdžiai trokšta, kad būtų dirbama vieningai ir didžiuliu pasiaukojimu dėl Lietuvos gerovės.

KUR DINGO MUSSOLINI LOBIS?

Kaip sensacingiausias romanas yra skaitomas oficialus italų valdžios organų komunikatas apie Mussolinio lobio dingimą prieš 4 metus ties Como ežeru.

Drama vyksta 1945 metais pavasarį ties gražiuoju Como ežeru, esančiu netoli Sveicarijos sienos. Visagalis Italijos diktatorius Mussolini, lydimas Claros Petacci, keturių ministrų ir keliolikos žinomųjų fašistų, bėgo iš savo krašto. Netoli Dongo miestelio šioji grupė buvo apsupta italų partizanų ir visa išudyta. Mussolinis su Clara Petacci vėliau buvo nugalėtas į Milaną ir vienoje aikštėje pakartas už kojų. Po to juos palaidojo, bet neligam — nežinomi fašistai išvogė Mussolinio palaikus. Jie buvo surasti, bet vėliau ir vėl dingo ir šiandien net nežinia, kur lisis buvusio Italijos diktatoriaus Mussolinio palaikai.

Valdžios organai susirūpino, kur dingo milijoninis diktatoriaus ir jo artimųjų svitos lobis. Ėmė energingai aiškinti visą dingimo istoriją. Nustatyta, kad Mussolinis visad su savimi turėjo ir vežiojosi didelį lobį, kuris susidėjo iš 150 svarų aukso, 22,000 britiškų aukso ginių, 2,555,298 šveicariškų frankų, 3,558,000 prancūziškų frankų, virš 1,000,000 ispaniškų pezetų, didelio, bet nenustatyto skaičiaus, dolerių, britų svarų, portugaliskų eskudų ir kitų kraštų valiutos. Šio lobio sudėty buvo ir Italijos karališkųjų rūmų brangenybės.

Sunkus ir ilgas buvo aiškinimo kelias. Pavyko nustatyti, kad šis turtas buvo pagrobtas komunistinių partizanų ir kuri laiką laikytas Como miestelio komunistų partijos būstinėje. Bet kur jis dingo iš ten — jokių žinių jau nebėra.

Pirmosios žinios apie lobį buvo gautos iš vieno mirštančio SS karininko, kuris lydėjo Mussolini koloną. Jo parodymai atliko vėliau surinktas žinias. Gi tardymas nustaė, kad tuoj po Mussolinio nužudymo, vienas iš partizaninių karininkų — kapitonas Neri (vadindavo save ir Canali) įsakė lobį tuojau išgabenti į Išsilavinimo Armijos Vyr. Štabą (taip vadinosi partizanų armija ir jai priklausė įvairių pažiūrų italai). Bet už šio įsakymo davimą, Piero Vergani (komunistinė Lombardijos pabaisa) apkaltino kapitoną Neri ir liepė jį su-

šaudyti. Kur buvo palaidotas Neri ir iki šiol dienai nežinoma.

Sujaudinta stūgiau kap. Neri dingimu ir nieko nežinodama apie jo nužudymą, dingimo aplinkybes ėmė aiškinti Neri sužudotinė Giana. Ką ji patyrė, ar pavyko jai išsiaiškinti, nežinia. Vieną naktį ji buvo išplėsta iš namų ir nušauta. Rytojus dieną jos laivonas rastas netoli miestelio ant plėno.

Komunistai nustaė, kad kap. Neri buvo padaręs pilną sąrašą viso lobio penkiuose egzemplioriuose. Bet kur tie sąrašai dingo — nežinia. Nė vieno iš jų nepavyko surasti. Visai galimas dalykas, kad kap. Neri šiuos sąrašus turėjo prie savęs jo nužudymo dieną ir jie visi pateko komunistams.

Lobio surašymą, diktuojant kap. Neri, atliko Anna Maria Bianchi. Komunistai bijojo, kad ji gali prisiminti lobio sudėty be sąrašo. Buvo įsakyta ją tuojau likviduoti. Po kelių dienų žinios kinas buvo rastas ežere. Nustatyta, kad ji buvo nušauta ir tik vėliau įmesta į ežerą. Paaikškėjo, kad ją nužudyti įsakymą yra davęs žinomas komunistas, buv. parlamento narys, D. Gorrieri.

Bianchi tėvas pasiryžo iškelti aikštėn dukters nužudymą. Tam jis turėjo pakankamai duomenų ir įrodymų. Jis pareiškė: "Jei misusiej negali kalbėti, tai aš priversiu, kad prakalbėtų gyvieji!" Bet... jo kūnas buvo rastas dar tą pačią naktį netoli Como ežero paplėtėje.

Du kap. Neri draugai, kurie bandė išsiaiškinti jo žuvimo aplinkybes irgi dingo be žinios, namomā, kad ir jie buvo nužudyti.

Šiuo metu policija, sekdamā ir aiškindama įvyki, jau turi 39 asmenis suimtus, tai daugiausia vietiniai komunistai. Tarp areštuotųjų yra ir Pietro Vergani (kuris įsakė nužudyti kap. Neri), Dante Gorrieri (išaėkęs nužudyti Vianchus — tėvą ir dukterį). Teismas kreipėsi į parlamentą, prašydamas leidimo sulmti komunistinį atstovą Valteri Audisio, kuris nušovė Mussolini.

Visi jie bus teisiami Mediolane, kaltinami lobio pavogimu, kuris yra valstybės nuosavybė, ir įvykdyma visos eilės žmogžudysčių, norint panalinti lobio vagystės žymes.

Bet lobio vis nėra... Kur jis?

RUOŠKIMĖS BALF SEIMUI

BALF'o direktorių nutarimu, 1949 m. spalio 7 ir 8 dienomis šaukiamas Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo (BALF) metinis seimas, kuris įvyks Hotel Benjamin Franklin, Chestnut & 9th Streets, Philadelphia, Pa.

Seime bus svarstomi labai svarbūs mūsų tremtinių reikalai. Daugelis mūsų tremtinių išemigruvo, jau vien į JAV yra atvykę per 10,000, tačiau dar daug jų pasiliks Europoje, negalėdami išvykti dėl nesveikatos ir kitokių priežasčių. Kadangi ligi šiol veikusi Tarptautinė Tremtinių Organizacija (IRO) baigs savo darbą 1950 m. birželio 30 d., tai likusiais tremtiniais teks rūpintis savanoriškos šalpos organizacijoms. Todėl BALF'ui teks pakeisti sunkią našą gelbėbant likusius lietuvius tremtinius.

Šiame atsakingame darbe reikalinga visų lietuvių talka. Tremtinių gelbėjimo reikalams apsvarstyti kviečiami visi BALF'o skyrių atstovai ir metinį seimą. Visi atvykusieji į šį kraštą tremtiniai kviečiami įsijungti į vietines BALF'o organizacijas ir, jose aktyviai dalyvaujant, prisidėti prie gelbėjimo savo brolių, kurie dar tebevargsta stovyklose. Gelbėdami vieni kitus ir dirbdami sutartinai, mes sugebėsime atlikti visus uždavinius, kurie šiuo metu yra mums gyvybiškos reikšmės.

Tremtinių gelbėjimas yra neatidėliotinas reikalas. Pagyvinkime BALF'o skyrių veik-

lą, o kur jų nėra, sukurkime naujus skyrius.

Naujai atvykę tremtiniai, jūs geriausiai pažįstate tremtinių gyvenimo sąlygas, patys vargote ir pergyvenote tremtinių dalį. Dalyvaujant bendrame šalpos darbe, palengvinsite našą tų tremtinių, kurie negalės emigruoti. Tad visi lietuviai stokime į bendrą darbą!

BALF'o Valdyba:

Pirm. Kun. Dr. J. B. Končius
Vicepirm. A. A. Oliš
Vicepirm. J. Boley
Vicepirm. A. Devenienė
Vicepirm. S. F. Bakanas
Sekr. N. M. Gugienė
Izd. A. S. Trečiokas
Fin. sekr. A. Žilinskas

Direktoriai:

Kun. I. Albavičius
P. Pivaronas
P. Griblienė
S. Gegužis
P. Lapienė
J. B. Laučka
Julia Mack
M. Michelonienė
V. Tysliavienė
J. P. Tuinilla
M. Zužus
J. Glovackas
J. Ginkus

Hitlerio pastatytoji nepaprastų tvirtinimų linija palia Prancūzijos sieną, vadinamoji Zigfrido linija, pagaliau baigta naikinti. Jos sudarymas užtruko trejetą metų ir kaštavo 40 milijonų markių.

PROFESORIAUS PAVADUOTOJAS

RAMON PEREZ DE AYLÁ

(Tęsinys)

Keli studentai buvo pradėję grabaloti po profesoriaus kišenes.

— Na, palikite mane ramybėje. Taip: pavaišinsiu jus cigaretėmis. Su didžiausiu malonumu. Proga to verta, — ir jis atidavė studentams dėžutę, kurią jie bematant išstovėję, garsiai klegėdami.

Pasinaudodamas kilusiu sąmyšiu, Pancho Benavidesas ištepė rašalu don Clemente skrybėlės odinę juostelę ir pribėrė į vidų sugeriamųjų miltelių, paskui, lyg niekur nieko, padėjo ją atgal ant stalo.

— Gerai, gerai, — dūsavo don Clemente, skindamas kelią tarp studentų. Jis mašinausiai pasinėmė skrybėlę ir užsidėjo ant galvos. Jam ant akių pabiro debesys žalių dulkių. Jis nusiėmė skrybėlę ir pajuto, kad visa jo kaktą išrašluota. Studentai išbėgo, garsiai žvangėdami.

Don Clemente parėjo namo.

— Gerai pavyko? — paklausė jo dukters susirūpinusios.

— Zinote, pasrodžiau dideliu oratoriumi. Ir jis joms saviškai papasakojo apie savo pirmos, kaip universiteto profesoriaus, paskaitos pasisekimą. Jo dukters išklause susižavėjusios.

Po pietų Clemencia paklausė tėvą:

— Nerūkali?

— A! užmiršau. Taip man rūpi ta mano nauja katedra.

— Dėl Dievo meilės, tėveli!

— Ir dar po valandėlės ji dar kartą paklausė:

— Bet juk nerūkali?

— Taigi taigi... Pala... Kur gi mano dėžutė cigarečių? Aš ją, be abejo, būsiu užmiršęs profesoriume. Bet tuščia jos. Parengsiu savo rytdienos paskaitą.

— Ir jis ėmė studijuoti vandenilio gamybą.

Kitą dieną jis nuėjo anksti į universitetą parengti aparatų, kurie buvo reikalingi van-

denilui pagaminti. Atėjo paskaitos valanda.

Don Clemente ėmė praktiškai aiškinti paskaitos dalyką. Pasilenkęs ties bandomuoju vamzdeliu, jis vikriai manipulavo. Jis buvo apsilvilkęs skalyno spalvos Palma de Mallorcos drabužiu, kuris jam buvo atsiėjęs penkis durus. Studentai stovėjo jį apsupę ir sekė jo manipuliacijas. Pancho Benavidesas padėjo gabaluką uždegto pinto ant don Clemente peties. Drabužis pradėjo rūkti.

— Kažkas, rodos, svyla, — suspėjojo don Clemente.

Studentai atsakė, kad jie nieko neužuoždžia. Bet pintis perdėgė švarką, liemenę ir per baltinius pridėgė odą. Don Clemente neparė jokio priekaišto.

— Eikite sau šlandien, — paprašė jis virpančiomis lūpomis ir pilnomis kartėlio akimis.

Paršęs namo, jis sufuko:

— Mano dukters, ištiko didelė nelaimė.

— Ir, parodės prie peties pradegus drabužius, papasakojo apie nelaimingą atsitikimą, įvykusį per laboratorinį bandymą. Jis traukė toliau:

— Bet rimčiausia šioje istorijoje yra tai, kaip aš dabar galėsiu iš namų išėiti? Tai mano vienintelė eilutė. O dėl pinigų, iš kur jų paimti naujai pirkti? Kokia nelaimė!

— Nesisielok, tėveli, — pasakė Clemencia, stebuklingoji lopytoja, atidžiai apžiūrėjusi pradegusias dalis. — Aš esu sulopiusi sunkesnių dalykų, niekas lopų negalėdavo įžiūrėti.

— Ir sulopė: rytojaus dieną per paskaitą don Clemente drabužiai atrodė nauji dideliu nustebimui studentų, kurie nutarė imtis energingesnių priemonių.

Diena dienos skandalai ir piktnaudžiavimai per paskaitas ėjo didyn. Studentai rodesi juo įžūlesni, juo profesorius darėsi rezignuotesnis ir apkantesis.

(Bus daugiau)

DR. J. BALYS KASA TAUTOSAKOS LOBIUS

Amerikos krantus pasiekę, nusivylė visi tie, kurie čia manė susirasti aukso ar kt. gėrybių kasyklas. Tačiau prof. dr. J. Balys niekad nesitikėjo šioje žemėje surasti tokį didelį tautosakos lobį, kurį jis užtikino Amerikos senosios išeišios tarpe ir kurį jis kantriškai „kasa“ jau ketvirtą savaitę.

Indianos universitetas, kuriame jis įsikūrė kaip folkloro dėkano St. Thompson asistentas, Amerikoje yra vienintelė aukštoji mokykla, turinti folkloro institutą. Taigi, tvarkydamas įvairias tarptautines pasakas ir dėstydamas Baltijos tautų liaudies kultūros mokslą per darbo metus, savo atostogas jis sumanė pasiskirti lietuviškajam folklorui. Šis jo planas buvo priimtas instituto vadovybės. Ir vieną dieną, nešinas instituto naujai nupirktu magnetofonu, jis pradėjo savo kelionę po Amerikos lietuviškas kolonijas.

Jas reikia užrašyti
Ivairiai jam teko aiškinti toms senutėms ir seneliams, kad jie padainuotų lietuvišką dainą, pasektų pasaką ar užmintų mįslę. Vieni iš kukliu atskalbinėjų, kiti tokiais dalykais nenorėjo vargintis. Tačiau dažniausiai jis sakė: „Lietuviškos dainos yra labai gražios. Jūs numirsite ir jas su savimi nusinešite į kapus. Jau daugiau niekas jų nebe-dainuos. Todėl jas reikia užrašyti, kad jos nežūtų.“ Ir šis motyvas daugumoje iškandavo. Kur gi susilaikysi žmogus, nepadaimavęs dainų anų dienų, primenančių jaunystę — nerūpestingą, bet brangią praeitį. Ir tada pasipildavo dainos ir pasakos ir mįslės, kaip iš gausybės rago. Senutės ir seneliai, kurie tarėsi žinau porą ketelį dainų, pridainuodavo jų ištisas dešimtis.

Dainų karalienės
Savo ilgoje kelionėje, gaudydamas „dainų karalienes“, vieną popietį su penkiadešimt svarų sveriančiu magnetofonu praveria profesorius Vieniybės redakcijos duris. Pasirodo, jis vyksta iš Scrantono, atsivydamas Klimaitienę Oną, kuri, nespėjusi jam įdainuoti rėtų lietuviškų dainų, svarbiais reikalais turėjo atvykti Brooklynan. Tai ir čia profesorius ją pagaua, o vėliau, J.

Prof. dr. J. Balys

Tysliavos lydimas, jis aplanko 81 metų amžiaus senutę Veroniką Armakauskienę (laid. dir. Stp. Aromiško motina), kuri įdainuoja tris senas liet. dainas.

Profesorius pademonstruoja tik ką išrašytą dainą, o paskui atiskleidžia savo smulkiai užrašytus sąsiuvinčius ir nurodo tas lietuves moteris, kurios įdainavo daugiausia dainų. Jis vadina jas „dainų karalienėmis“. Tokios yra: Ursulė Zemaiteienė, 59 m. amžiaus iš Chicago, Ill., kilusi iš Suvalkių. Ji įdainavo 120 dainų, o pati užrašė 300 dainų tekstus. Magdalena Takažauskienė, 72 m. amžiaus, iš Pittsburgh, Pa., kilusi iš Alvisto parapijos, padainavusi 50 dainų ir pasakiusi 10 pasakų. Juzė Dereškevičienė, 57 m. amžiaus, iš Mahanoy City, Pa., padainavusi 26 dainas. Ona Vildienė, iš Clevelando, kilusi iš Veiverių parapijos. Juzė Kisieliene, 77 m. amžiaus, iš Gilberton, Pa., kilusi iš Seirijų parapijos, padainavusi 12 labai senų dainų ir pasekusi pasakų. Petronėlė Baltrušaitienė, 57 m. amžiaus, iš Scrantono, Pa., kilusi iš Griškabūdių, padainavusi 20 dainų. Julija Andriulienė, iš Chicago, Ill., žemaitė, padainavusi 20 dainų. Marija Černiauskienė, 55 m. amžiaus, iš Wilkes Barre, Pa., iš Leipalingio, — 20 dainų. Po to seka dar ilgas sąrašas paravardžių ir dainų tekstų, kurių negalėta įdainuoti į juostas. Profesorius leido įdainuoti tik labiausiai būdingas liaudies dainas ar trumpesnes pasakas. Savo kelionės našulyje jis turi ir 37 įdainuotus kaspinus, o kiekvieną jų paklausti reikia pusės valandos laiko. Tik trys kaspinal dar laisvi. Juos užbaigęs, baigs ir savo kelionę.

Juostona ir sąsiuvinuosna įrašytųjų dainų ir pasakų tarpe profesorius turi labai daug rėtų senų lietuvių liaudies tautosakos pavyzdžių. Moksliniu požiūriu, jos yra labai didelės įnašas mūsų kultūros lobynan. Daugelis jų stebinte stebindavo mokslininką. Jis pats kelis kartus išsireiškė: „Jei prieš šimtą metų šias dainas būčiau išgirdęs, nesistebėčiau, bet dabar šis dalykas vertia mane išsižiūti.“

Daugumas tų dainų dainininkų po 40 — 50 metų gyvena vienoje ir toje pačioje vietoje, dažniausiai net angliskai nemokėdami. Todėl jiems ir sekėsi tą mūsų kultūros turą išlaikyti atokiausiai nuo svetimos įtakos. Jie perdavė jį magnetofonui tokį, kokį atsiėmė iš namų, kokį paveldėjo iš savo senelių ir tėvų. Amerikoje dar ir pirmoji karta lietuviškai dainuoja, žinoma, jau naudodami ir spausdintą vežę spausdintais dainorėliais. Lietuviškas dainas dainuoja dar ir antroji karta. Ypač mergaitės dažnai paprasčiausiu būdu padainuoti tą ar kitą būdingesnę senovės dainą, tačiau daugumoje einama jau moderniomis krašto bangomis.

Garantijos lietuvių išlaikyti
Kai gyvendami tremtyje susilaukėme prof. dr. J. Balio „Tautosakos skaitymų“, daug kas vadino juos garantija sugrįžti tėvynėn. Visi stovėjome emigracinėje vartinėje, laukdami savo eilės pakliūti į laivą, tačiau kiekvienas žinojome, kad naujajam kraštui turėsimė atiduoti ne tik savo raumenis, bet ir didelę savo dvasios dalį. Pirkomės tuos skaitymus, kad juos pasidėję su knygu lietynoje, nors retkarčiais prisimintumėm mūsų liaudies meną, o tuo pačiu ir pajustumėm gimtosios žemės traukimą. Gimtosios žemės balsas prabyla iš kiekvieno mūsų tautosakos rinkinio. Nė kiek neabejojame, kad ir šis brangus turtas, kurį profesorius surinko ir šiame krašte dar surinks, kokia nors prielaima forma taps mūsų visų turtu. Netrukus iš spaudos išeina jo „Istoriski padavimai“, leidžiami „Draugo“. Tėvynės Mylėtojų Draugija žada išleisti knygėlę „Dvasios ir žmonės“. „Mitologiskas sakmes“ apsiėmė išleisti Vieniybė. Tai vis būtu naujos garantijos lietuvių palaikyti.

S. Narkėliūnaitė

BROADWAY

Apkurtę sijos dreba po našta. Moters šešėliui Kėdėje apsunksta vokai, ir butis. Ji airiškai Suaimanuoja. Saligatvis praūžia tartum kaspinas. O vakaras, ištatūruotas šviesomis, suplyšta Laikražių skutais ir persą šlugždančių, žalių Banknotų siela. Naujagimis jos geidžia po anūkės Sirdimi. Pirmo jo žvilgsniai lies plytų gėdos Nuogybė, nežemiškus dantis reklamose, vitrinų Spindinčius žvaigždynus. Visa, kas rūdija, ką Sutriauskia kandys. Tramvajus pragriaudžia virš Istrių akių šalia Chow Mein. Jos tariasi glostą Ryžių kuokštes, ir lūkestis nubėga veidu, kaip Lietaus glamonė. Kretančių žydų oda baltesnė už Laiką. Jie skuba dar įkvėpt Talmudo mokinių ilgų Skvermų žlamėjimą, kurs pilnas išminties ir Lodžės ghetto vakarų midaus. Jie skuba, nes mirtis Rūgos laidotuvių name ir jos \$ 69 apdaras Krebždai nekantrumu. Baby, anapus žalta! Mirimai Kiekvienam. Išsimokėtina. Visiems vienodi. Savo — nei vienam. Bronzos kupinas jaunų italių Klegesys virpa tartum Lombardijos vidudienis, Kai jabičių nugaros įlinksta ir garuoja vynas. Saligatvis nušėiūva. Nelyg visako atpirkimas, Lietuviškųjų žodžių tyras graudulys padvelkia Ir nuaidi.

Šniegas pavasarėjant liepos tarpžievė. Rūtų vėsa jaunamartės kasose.

ALGIRDAS LANDSBERGIS

Tai buvo anais gerais laikais...

JAV TAUTINIAI PARKAI

Iš milijoniškų miškų Jungtinių Valstybių valdžia rezervavo savo žmonėms daug gražių didelių miškų ir daug istorinių ir priešistorinių vietų. Be tautinių miškų, šias vietas administruoja federalinė valdžia ir jos priežiūroje yra National Park Service (Vidaus Departamento skyrius). Iš visų tų vietų tautiniai parkai yra puikiausi. Pirmiausia vieta Yellowstone Parkas Wyoming valstybėje su daugiau, negu 2,000,000 akrų, 3,000 geizerių ir karšto vandens šaltinių, daug laukinių gyvulių ir t. t. Ji įsteigta 1872 m.

Per 77 metus, nuo 1872 m., buvo įsteigti kiti 27 tautiniai parkai. Daugiausia jų yra vakarinėje dalyje. Jie apima „Mount Rainier National Park“ (Washingtono valstybėje) su savo ledynais ir tankiomis giriomis, beveik vieno milijono akrų „Glacier National Park“ (Montana valstybėje) su puikiais Rocky kalnų ledynais ir ežerais, „Carlsbad Caverns National Park“ (New Mexico valstybėje) 45,000 akrų plotas su labirintu urvu, „Grand Canyon National Park“ (Arizonos valstybėje) su mylios gilumo dauba, kurią per amžius nunešiojo greitas Colorado upės vanduo, „Sequoia National Park“ (California valstybėje) su milijoniškų Sequoia medžių sodais.

Rytinėje dalyje turime „Isle Royale“ (Michigan valstybėje). Tai didžiulė sala Superior ežere. Šis parkas yra pagarsėjęs milijoniškais briedžių pulkais ir vario kasyklomis, ku-

rios veikė dar prieš Kolumbo laikus. „Great Smoky kalnai“ (North Carolina — Tennessee), aukščiausiai kalnai į rytorus nuo Dakotos Juodųjų kalnų. Čia yra visokių įdomių augalų. „Everglades“ (Floridos valstybėje) beveik vienintelė pusiau tropiška vieta Jungt. Valstybėse, su vandenimis ir „mangrove“ giriomis (mangrove medžių šaknyms auga virš žemės). Yra įvairiausių paukščių.

Privatus darbininkai Tautinių Parkų Tarnybai parūpina nakvynę tautinių parkų svečiams. Visi tautiniai parkai, išskyrus „Carlsbad Caverns“, turi nemokamų vietų pernaktuoti tiems, kurie atsiėsa savo daiktus.

National Park Service ne tik saugo ir rūpinasi tautiniais parkais, bet apsaugoja ir svečius, nes dauguma iš jų visai nesusipažinę su aukštais kalnais, ledynais, upėmis, miškais ir laukiniais gyvuliais. Tarnyba prisilaiko patvarkymų, kuriuos įvedė parkų specialistai, vadinami „rangers“ (paprastai kolegijas baigę žmonės, kurie domisi girininkyste).

Laikykites visų taisyklių. Skaitykite ženklus. Neikite per arti meškų. Neduokite meškoms maisto. Atsargiai užlaikyti rūkymo patvarkymus.

Tautiniai parkai yra visiems, ir visi, kurie juos lanko, turi prisidėti prie jų tvarkinimo. Patvarkymai nepatinka lankytojams. Atsiminkite, kad parkų darbininkų pareiga yra jų vykdymo priežiūra.

VASAROKITE PAS SAVO TAUTIEČIUS

GRAŽIOJI STONY BROOK VASARVIETĖ

ARBA STONY BROOK LODGE, kurios savininkė ir vedėja yra visiems gerai žinoma mūsų spaudos bendradarbė Pranė Lapienė. Kam patinka gamta — grynas oras, medžiai ir jūra — kas nori atgyti siela ir kūnu, kviečiamas į STONY BROOK LODGE. Viešbučio kambariai su visais moderniais patogumais. Geras maistas. Lietuviams didelės nuolaidos. Dėl rezervacijų rašykite:

MRS. A. LAPE, STONY BROOK, L. I.
Telefonas: Stony Brook 586

JANUS TAVERN

PAUL JANUS, Savininkas

Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiuojamams

Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų

ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y.
Tel.: Selden 2592-J

WESTHAMPTON LODGE

KAMBARIAI IR APARTAMENTAI VASAROTOJAMS

Nemokamas nuvežimas į pajūrį, kuris yra čia pat.

JOHN TRAGES, Savininkas

Potunk Lane, Westhamton, L. I., N. Y.
Tel.: Westhamton 1421

Nėra gražesnės ir malonesnės atostogoms praleisti vietos, kaip

MENDERIŲ FARMA

ONA MENDERIENĖ, Šeimininkė

Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, apsuptame žaliuojančių kalnų vainiku, tas visada norės čia sugrįžti.

Nėra kitos tokios vasarvietės, kur būtų toks geras maistas kaip pas Menderius.

KAMBARIUS REZERVUOKITE IS ANKSTO

MENDER'S FARM

BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel.: Liberty 520 F 12

Šią vasarą atostogas praleiskite amžinai siūbuojančio Atlanto vandenyno pakrantėje

NEW PLAZA VIEŠBUTIS

Sviečius, gražūs ir patogūs kambariai.

EMILIJA MIKONIENĖ, Savininkė

MADISON & AMHERST AVE.

Tel.: Atlantic City 2-5445. MARGATE CITY, N. J.

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road

RED HOOK, N. Y.

MODERNISKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS, RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS, NETOLI BAZNYČIOS, KINO IR EZERO

Kainos — \$6.00 į dieną

Savaitėms — 2 asmenims kambaryje — \$38.00

pavieniui — \$42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu, Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park. Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:

Barbara Regis Neuling, Manager

HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENE

Kino aktorė Lucille Ball rodo elegantišką kostiumą, vilkėdama prie jo sijono palaidinę.

NEPAVYKO PERPLAUKT LAMANCH KANALĄ

Septyniolikos metų amžiaus mokinė Shirley May France iš Sommerset, Mass., pasiryžusi perplaukti Lamancho kanalą ir tuo sumušti ligi šiolei pasiektus rekordus, deja, savo sumanymo negalėjo įvykdyti. Rugsėjo 6 d., lydima specialių laivelių, ji vandenyje išsilaikė dešimt valandų ir keturiasdešimt minučių, nuplaukdama apie trisdešimt mylių.

Esant nepaprastai didelėms bangoms ir šaltūi, ji tiek išvargė, kad, ir labai nenorėdama, trūkstant tik 6 mylių iki tikslo, savo plaukimą turėjo nutraukti.

Šis jo žygis sporto pasaulyje buvo susilaukęs itin didelio susidomėjimo. Ji būtų buvusi 29-toji ir pati jauniausia sija plaukikė, perplaukusi Lamancho kanalą. Ji būtų sumušusi rekordą, kurį 1926 metais pasiekė Gertruda Ederle, perplaukdama jį per keturiolika valandų ir trisdešimt vieną minutę.

Nežiūrint, kad plaukikė savo tikslo ir nepasiekė, tai vistiek jos žygis yra nemažas sporto laimėjimas. Sakoma, kad ji, perplaukdamas kanalą, norėjo pasidaryti garso, o tuo pačiu pagerinti savo ir savo tėvų materialinį gyvenimą.

PADĖKA

Reiškiame širdingiausią padėką kilniam ir garbingam tautiečiui R. Sherelii ir geram draugui ir mielai ponui U. Sherelis, kurie, nebūdami mūsų giminės, net mūsų nepažindami, nuolatūs šelpė mus, būnant tremtyje. Jų rūpestis buvo sudaryti dokumentai atvykti mums į šį kraštą, o atvykus, priėmė mus pas save, išlaikė ir globojo istisą mėnesį taip, kad nė geriausias tėvas ar brolis negalėtų geriau globoti ir išlaikyti. Be to, R. Sherelis, nesigailėdamas žymiu išlaidų, parūpino mums gerą butą, atremontavo jį ir puikiai įrengė. Pagaliau R. Sherelis, nesigailėdamas savo asmeninio vargo ir laiko, padėjo mums surasti darbą. Ypač pažymėtina, kad R. Sherelis visa tai suteikė mums, turėdamas tebevergstantį tremtyje Vokietijų savo nelaimingą broli, kurio seipmas, gydymas bei pastangos atgauti jį ir šią šalį, sudarė ir sudaro jam daug nuolatinių skaudaus rūpestio ir didelių materialinių išlaidų. Ši toks R. Sherelio elgesys yra skaitus Amerikos lietuvių pagalbos tremtiniams pavyzdys. Mūsų širdys niekada neužges Shereliams dėkingumo ir meilės jausmai.

Taip pat maloniai dėkojame P. Jurkstams, 150 Weaver st., Rochester, N. Y., kurie suteikė mums vertingų dovanų ir padėjo susitvarkyti naujame bute, palengvindami mūsų pirmuosius žingsnius svetimame krašte.

J. ir K. Balsiai
Rochester, N. Y.

MOTERŲ VIENYBĖ

Moterų Vienybės pirmas rudens sezono susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 13 d., 8 v. vak., pas p. Damkus 86-04 94th St., Woodhaven, L. I.

Svarbu visoms narėms dalyvauti, nes yra daug reikalų aptarti. Išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 d. pas p. Shedlov, Budd Lake, N. J. Taip pat rengiamės rudeniui parengimui.

B. Jezavitienė, sekretorė

NASLAITIS IESKO GIMINIŲ

Neseniai atvykęs į Ameriką 15-kos metų berniukas našlaitis Kazimieras Černiauskas, gimęs Rietave, Lietuvoje, jo tėvo vardas Mykolas, pamotės pavardė Grauslienė, gyvenęs Pupčiuose, ieško Amerikoje giminių, kurie galėtų jį palmti tolimesnei globai.

Giminės prašomi atsiliepti:
United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PADEKA

Nuosirdžiat dėkoju W. W. Balčiūnui, jo žmonai Onai, suteikusiems buto ir darbo garantijas man atvykti į JAV ir ligšioliai mane globojantiems. Tebūnie leista taip pat padėkoti Kazimierui, Simonui, Antanui, Ievai, Marijai ir Anėlei Tutilliams, West Peru, Me., už didžią paramą man esant Vokietijoje ir dabar.

Šia proga dėkoju mano idėjos broliui sk. vyčiui pskt. V. K. Katelei už stiprinančius žodžius ir materialinę pagalbą. P. Aleksų seimai, Mexico, Me., už didelį nuosirdumą lietuviškas aciu!

Juozas Benešinas

Lady Alexander grožėjosi lietuvių tautiniais audiniais

Kanados tautinėje parodoje įrengtasis dail. A. Tamošaitienės lietuvių skrynių lankytojų tarpe susilaukė didelio susidomėjimo. Kanados generalinio gubernatoriaus žmona Lady Alexander, kuri pati yra didelė audimo mėgėja, atsidėdama lankėsi lietuvių tautodailės skrynių, stebėdama audėjų darbą ir grožėdamosi jų audiniais. Šitai iškėlė ir vietinė Toronto spauda. Rugsėjo 1 d. įvykusioje tautinėje programoje pasirodė ir lietuviai, padainuodami lietuvių liaudies dainų ir pašokdami tautinių šokių. Ir čia jie laimėjo ypatingą publikos dėmesį.

Tautinė paroda uždaroma rugsėjo 10 d. Kitame Vienybės numeryje pasinaudosi me kap. P. Labanausko parūpinta lietuviškosios dalies nuotrauka.

Lietuvaitė dailininkė dalyvavo parodoje

Ryšium su filmo "Anna Luca" premjera, Columbia Pictures Eggleston Galerijoje atidarytoje parodoje, kuri prasidėjo rugpjūčio 15 d., dalyvauja New Yorko Art Students League mokinė Aleksandra Vitkauskaitė Merker. Iš šešiasdešimties paveikslų, kurie buvo pristatyti, parodos komisija atrinko tik penkiolika tinkamų rodyti. Du iš tų penkiolikos yra A. Vitkauskaitės piešiniai. Už vieną jų ji gavo garbės liudijimą, o už antrą — premiją. Šiuo metu tie jos piešiniai yra rodomi The Little Carnegie teatre, New Yorke.

Ši jauna dailininkė yra buv. Lietuvos dramos aktoriaus Aleksandro Vitkausko dukta.

Mirė Kosciuškos giminitė

Inter - Catholic Press žiniomis iš Krokuvos, liepos gale Krokuvos Globos Namuose Suaugusiems mirė 90 metų Teresa Tamskaitė, "paskutinė Tado Kosciuškos giminitė". Krokuviečiai pagerbė velionę iškilmingomis laidotuvėmis.

Dainininkė Suzana Griškaitė šią vasarą praleido Pittsburghe, kur viena muzikos kolegija ją specialiai pakvietė dainuoti Gluck operos partatymuose. Baigusi gastroles ir tris savaites pavėšėjusi savo tėviškoje Hartford, Conn., Griškaitė šiomis dienomis grįžo į New Yorką.

B. Smetonaitė iš Bridgeport, Conn., laimėjusi "Miss Connecticut" titulą, dalyvauja "Miss America" konkurse, kuris šią savaitę vyksta Atlantic City, N. J.

V. Srugienė, mokslininkė, istorijos vadovėlių autorė, rašytojo Balio Srugos našlė, netrukus atvyksta į Ameriką. Julia Mack, BALF'o direktorė ir žinoma veikėja Worcester, Mass., Labor Day šventių proga buvo atvykusi į New Yorką ir dalyvavo BALF'o valdybos posėdyje.

Lietuvaitė Geraldine Leponytė susidomėjo Seattle, Wash., dienraščio Post Intelligence. Jis paskelbė idėjų reportažą, kuriame aprašo, kaip ji nugalėjusi fizines kliūtis, (Leponytė gimė be dešinės rankos ir be kairės kojos), baigė komercijos mokslus ir dirba Goodwill Industries įmonės rastiinėje.

Lietuvaitė Bergaitė vadovauja vienam geriausių Romos kinoteatru "Quirinetta". Čia rodomos ypatingai vertingos filmos.

J. Zimavičiūtė, buv. tremtinė, Amerikos Moterų Klubų S-ga, Worcester, Mass., davė stipendiją į Clark Universitetą.

SKAUČIŲ KURSUOS DALYVAVO E. PUTVYTĖ

Amerikiečių skaučių vyriausoji vadija savo mokykloje, kuri yra Plesenville vietovėje (40 mylių nuo New Yorko), nuo rugpjūčio 21 d. iki rugsėjo 2 d. suruošė tarptautinius kursus. Šiuose kursuose dalyvavo įvairių Amerikos skaučių rajonų atstovės ir viešnios iš Olandijos, Norvegijos, Belgijos, Anglijos, Egipto, Filipinų, Ekvadoro ir Kanados. Iš buv. DP skaučių dalyvavo tik lietuvių atstovė — vyr. skautininkė Emilija Putvytė — vyriausiosios skautininkės I pavduotoja.

Ji, grįždama iš šios mokyklos, pasidalino savo išpūdziais ir painformavo apie šiu kurtinčių eiga. Šių kursų tikslas buvo atskirti rajonų amerikietes vadoves supažindinti su kitų tautų skautėmis vadovėmis, pasidalinti mintimis ir išnagrinti tarptautinio bendradarbiavimo klausimus. Svarbiausias dėmesys buvo atkreiptas į jaunimo auklėjimą tarptautine dvasia, pabrėžiant reikala jame ugdyti žmogaus teisių supratimą ir pagarba asmenybei.

Vėliau buvo palygintos skaučių laipsnio programos ir darbo metodai. Prieta išvados, kad vedamosios mintys yra bendros ir panašios, bet jos išreikštos tikrai skirtingom formom, tat ir tie keliai, kuriais vykdomas auklėjimas, žymiai skiriasi. Čia daugiausia itakos turi krašto ekonominės sąlygos. Amerikiečių skaučių organizacija, palyginus ją su lietuvių, o taip pat ir Europos skaučių organizacija, visuomeniniu požiūriu yra labai skirtinga. Amerikietė Julietta Low, organizuodama skautes Amerikoje, turtingesniųjų ir pasiturinčių moterų tarpe susirado sau pagalbininkų ir skautiško auklėjimo sistemą nešė mergaitėms. Tuo tarpu

lietuviškosios skautės išaugo iš moksleivių. Jos pačios per patyrimą susirado šion organizacijon kelius. Ir, jei amerikiečių skautės gali kalbėti apie tai, kaip jų šeima ir visuomenė remia šią organizaciją, tai lietuvių skautė turėtų kalbėti apie tai, kokias pareigas savo kraštui ji yra atlikusi.

Amerikietės ir kitų tautų skautės labai domėjosi lietuvių skaučių veikla, jų atstovė rodydamas daug dėmesio ir nuosirdumo.

Kursams baigiantis, buvo suruošta paroda, kurioje kiekvienos tautybės atstovės turėjo savo skrynius. Lietuvių atstovė buvo nusivežusi tautinių juostų bei kt. audinių, medžio raizinių, lietuviškos skautiškos spaudos ir tremties gyvenimo vaizdų. Lietuviškasis skrynius bendroje parodoje buvo vienas turtingiausių. Atsidėkodama amerikietėms skautėms už jai skirtą dėmesį, vyr. sktn. E. Putvytė įteikė joms adresą ir lietuvišką juostą. Ypač lietuviškosios juostos labai patiko amerikietėms. Savo laisvalaikiu vyr. sktn. E. Putvytė išaudė vieną lietuvišką juostą, parodydama, kaip šis darbas atliekamas. Mokyklos vadovybei sutikus, kursuose, kaip viešnios, apsilankė dvi lietuvių skautės: G. Mačiūnaitė ir G. Tercijonaitė. Juodvi amerikietės skautės išmokė lietuvių tautinio šokio Kalvelio, o G. Tercijonaitė stovyklos rankdarbių instruktorė išmokė austi juostas.

Atsisveikinant, vyr. sktn. E. Putvytė kursų vadovėms ir dalyvėms prisiminimui įteikė po mažąją lietuvišką rūtelę ir papasakojo apie lietuvišką rūtą ir bendrai apie gėlių simboliką lietuvių dainose. Išsiskirta labai nuosirdžiomis nuotakomis.

VĒLIAUSIAI ATVYKĖ LIETUVIAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

— Sligeris A., Windsor, Ct.
— Spokevičius B., Rockford, Ill.
— Stanislauskienė S. ir A., Chicago, Ill.
— Starkus J. ir š., Chicago, Ill.
— Stasaitis V. ir š., Chicago, Ill.
— Statkevičius J., Providence, R. I.
— Steikūnas A. ir š., E. Chicago, Ind.
— Stembokas J. ir š., Athol, Mass.
— Stončius P. ir š., Chicago, Ill.
— Striupaitis J. ir P., Donaldson, Pa.
— Šlikas S. ir š., Brooklyn, Ill.
— Stonkus A. ir M., Chicago, Ill.
— Sumakarienė M., Philadelphia, Pa.
— Targonskis V., Amsterdam, N. Y.
— Treideris M., Waterbury, Ct.
— Tupčiauskas V. ir š., Chicago, Ill.
— Uogintas A. ir E., Norwich, Ct.
— Urbonas A. ir š., Chicago, Ill.
— Utaras V. ir š., Maywood, Ill.
— Vaitkūnas J. ir š., Norwood, Mass.
— Vizgirdas T. ir š., Fanwood, N. J.
— Vasiliauskaitė U., Troy, N. Y.
— Vilčiauskas J., Melrose Park, Ill.
— Viburienė S., Brockton, Mass.
— Zaidotas J., Brooklyn, N. Y.

Grigalaukas V. ir š., Chicago, Ill.
— Griškėnas A. ir š., Chicago, Ill.
— Grudzas K., S. Boston, Mass.
— Gudelis A. ir š., Brooklyn, N. Y.
— Gudelis J., Cleveland, Oh.
— Jankevičius J., Bismena, N. D.
— Jasaitis S., Quincy, Ill.
— Jasaitis S. ir M., Avon Lake, Oh.
— Juška A. ir š., Pittsburgh, Pa.
— Kasperas A., Bristow, Va.
— Karalis S. ir š., Powaukee, Wis.
— Kasperavičius K., Elizabeth, N. J.
— Kiliokaitis M., Chicago, Ill.
— Kuprevičius A. ir š., Augusta, Me.
— Kutkus V. ir š., Phila, Pa.
— Lastas G., ir š., Laceyville, Pa.
— Laukys J. ir š., Highlands, N. C.
— Lauraitis S. ir š., Yonkers, N. Y.
— Lelvičius A., Rochester, N. Y.
— Mackevičius E., Chicago, Ill.
— Mainelis P. ir B., Worcester, Mass.
— Majauskas J. ir š., Baltimore, Md.
— Mikolajūnas A., Chicago, Ill.
— Namajuska D., Worth Ill.
— Pačnavas J., Chicago, Ill.
— Račkaitis S. ir K., Chicago, Ill.
— Rapevičius P. ir š., Orland Park, Ill.
— Ručys J., Waterbury, Ct.
— Serapinas I. ir T., Brooklyn, N. Y.
— Seškūnas K. ir š., Baltimore, Md.
— Škėma A. ir š., Brooklyn, N. Y.
— Smolskis I. ir š., Waterbury, Ct.
— Šlapikas A. ir š., Norfolk, Va.
— Sprindys A. ir š., Chicago, Ill.
— Sajauskaitė Z., Aurora, Ill.
— Stuoģis V. ir š., Arlington Heights, Ill.
— Tautvaišas P. ir š., S. Boston, Mass.
— Valiūnas J., New Haven, Ct.
— Valodkevičius R., Mattapan, Mass.
— Vaškevičius J. ir O., Kearny, N. J.
— Venckevičius I., Chicago, Ill.
— Viktoravičius J., Chicago, Ill.
— Vilūnas A. ir š., Rochester, N. Y.
— Vitkauskas E. ir š., Auburn, Mass.
— Zakevičius J., Washington, D. C.
— Zilinskas B., Waterbury, Ct.

Rugpjūčio 23 d. laivu General Muir į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Adamkavičius V., Chicago, Ill.
— Augustauskienė E., Chicago, Ill.
— Bacevičius J. ir š., E. Chicago, Ind.
— Banionis A., Shenandoah, Pa.
— Barakus J., Shelburne, Vt.
— Bartelka S., Cleveland, Oh.
— Blažys J. ir O., Chicago, Ill.
— Blūmas P., S. Boston, Mass.
— Budriūnas J. ir A., Chicago, Ill.
— Būdvydis K., Wodhaven, N. Y.
— Butėnas J. ir F., Chicago, Ill.
— Ditrichas H. ir š., Pownal, Vt.
— Eidimtas G. ir D. Chicago, Ill.
— Gabė L., Maspeth N. Y.
— Gečas A., Chicago, Ill.
— Gavėnavičius J., Chicago, Ill.
— Grėbliūnas A. ir š., Munhall, Pa.

VALERIJOS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave", "permanent wave" ir kitokia

Importuotos mašinos

Virš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.
Tel. Virginia 3-1327

Lietuviška marškinių sluvykla ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklarasčius, šalkus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą pulkių, šalių, kaklarasčių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėlavoms ir kit.

2EMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

C. KUČINSKAS

SAŽININGAS PATARIMAS

Parduodant ir perkant pianus

136 West 87th St.

355 West 88th St.

TRafalgar 3-6892

PLaza 7-6229

Iki 10 v. r.

Nuo 5-6 p. p.

TAUPLYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% i metus, kredituojamas bertaininiai.

Nuošimtis apskatduojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradandant nuo \$25 iki \$7500.

Sutaupo idėtos prieš ausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Avenue

Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Istejta 1860

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

FIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINE BENDROVE

Siūntia maisto ir drabužių pakietus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per pašta. Bendrovė neįsinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

Nr. 1. — \$6.50
2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekonio, 1 sv. kiauš. mėsos, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. pieno mištelio, 1 sv. pieno šokolado.

Nr. 2. — \$10.00
5 sv. cukraus, 2 sv. kavos, 2 sv. kiauš. mėsos, 5 sv. kiauš. kond. pieno, 2 sv. bekonio, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. pieno mištelio, 1 sv. pieno šokolado.

Nr. 3. — \$7.00
2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekonio, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. arbatžolės, 1 sv. bitių medaus.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

Tarybų Lietuvos naujokas
Pašaukė į raudonąją armiją sumanų kaimo vaikina. Raudonasis karininkas tikrina jo kilmę ir klausia:
— Kas tavo tėvas?
— Draugas Stalinas, — atsako nemirktelėjęs naujokas.
— Ką tu čia plepi?
— Argi nežinoma, kad draugas Stalinas yra visų tėvas? Taigi ir mano.
Komandierius turėjo nūjokui tiesą pripažinti. Ir vėl klausia:
— Na, gerai, o kas tavo motina?
— Tarybų Sąjunga, — vėl atsako šis.

— Kaip tai suprasti?
— Paprastai. Mums mokykloje nuolat kartoję — Tarybų Sąjunga visų darbo žmonių motina. Taigi ir mano.
— Andrius pakramtė lūpą ir, nežinodamas, ko dar paklausti, sako:
— Kuo tu norėtum būti?
— Norėčiau likti visiškai našlaitis.

Dievobaimingai — komunistinė šeima.

Spauda praneša:
"Katalikų kunigams leidžiama duoti šliūbą katalikėms merginoms ar katalikams vaikams su komunistu ar komuniste".

Gerai. Bet kaip bus su laikraščiu skaitymu? Juk gali vyras žmonos, ar žmona vyro komunistinį laikraštį paskaityti. Tada jie žuvę — ekskomunikuoti. Ak, koks sudėtingas pasidarė vedybinis gyvenimas...

Trėjų metų Aleksandra Turannov atėjo pasitikti savo dėdės — filmų aktorius Jimmy Stewart, kai jis su savo sužadėtine atvyko į Pittsburghą.

VELIAUSIAI ATVYKĖ LIETUVIAI

Rugpjūčio 28 d., laivu General Hersey į Bostoną atvyko šie lietuviai:

Adomavičius Z., Bangor, Me. — Aizinas S., Phila., Pa. — Aldonis A., Worcester, Mass. — Alminauskas A. ir s., Jackson, Mich. — Andrijauskas L. ir s., Chicago, Ill. — Andruskevičius B. ir M., Paterson, N. J. — Anevičienė E., Waterbury, Ct. — Astrauskas B. ir B., Pittsburgh, Pa. — Bagdonas P. ir s., Chicago, Ill. — Bakšas J. ir M., Chicago, Ill. — Baršketis B., Willow Springs, Ill. — Bartkevičius J. ir s., Ozone Park, N. Y. — Brencius A. ir s., Chicago, Ill. — Brazauskas J. ir s., Glendale, N. Y. — Buturlovas A., Cleveland, Oh. — Bukauskas V., Cicero, Ill. — Cekauskas B., Chicago, Ill. — Culka M., Dayton, Oh. — Dalinkevičius P., Phila., Pa. — Didžiūnas A., Vandergrift, Pa. — Eidukas J. ir s., Elizabeth, N. J. — Gadliauskas S. ir s., Hobart, Ind. — Garunkštis A., Gary, Ind. — Grėbliūnas L., Elizabeth, N. J. — Gubinas V. ir s., Kenosha, Wis. — Goeldneris A. ir s., Morrisville, Pa. — Jančiauskas P. ir V., E. Chicago, Ind. — Jankus Y. ir E., Bridgeport, Ct. — Jaras P., Waterbury, Ct. — Juodka P. ir s., Chicago, Ill. — Juškėnas G. ir s., Cicero, Ill. — Karaziūka G. ir A., Chicago, Ill. — Kaunas J. ir J., Auburn, Mass. — Kazlauskas K., S. Bostono, Mass. — Kerpė K. ir s., Baltimore, Md. — Kirlys P., Cleveland, Oh. — Kriščiūnas J. ir s., Evansville, Ind. — Lėlevičius V. ir s., Rochester, N. Y. — Lioventaitė A., Chicago, Ill. — Lūtermoseris R., W. Hartford, Ct. — Lukaševičius K. ir s., Chicago Heights, Ill. — Lutčas T., Lynchburg, Va. — Mlaivažskis P., W. Hannover, Mass. — Orentas A. ir s., Bethalto, Ill. — Palšis S. ir s., Chicago, Ill. — Palubinskas K., Beaver Falls, Pa. — Pau-

lavičius V., Pittsburgh, Pa. — Pažemeckas J. ir E., Danielson, Ct. — Petrauskas V., Detroit, Mich. — Petrulevičius S. ir D., Maspeth, N. Y. — Petrulis K. ir s., Peotone, Ill. — Piežinis A., Rochester, N. Y. — Pivoriūnaitė V., Chicago, Ill. — Plėšys N., Littleton, N. H. — Pluškauskas E., Easton, Pa. — Pretkelis V., Brooklyn, N. Y. — Račaitienė M., Chicago Heights, Ill. — Račkauskaitė K., Worcester Mass. — Radavičiūtė E., E. Rockaway, N. Y. — Rauchas M. ir s., Hartford, Ct. — Rekešius J. ir s., Woodhaven, N. Y. — Rinkevičius B., Westchester, Ct. — Ručys J., Waterbury, Ct. — Rudvalis B., Brooklyn, N. Y. — Sabaliauskas Birutė ir s., Sodus, Mich. — Serapinas R. ir G., Hastings, Nebr. — Savickas E. ir s., Chicago, Ill. — Severinas A., Chittenden, Vt. — Siaučinas, Cicero, Ill. — Simkevičius V., Williamsburg, Mich. — Sinkys E. ir s., Cicero, Ill. — Slajus J. ir s., Chicago, Ill. — Snipaitė E., Waterbury, Ct. — Spalėnas A., Chicago, Ill. — Sukys S., Coloma, Mich. — Sukys R., Freeseo, Mich. — Sukys P., Coloma, Mich. — Suopys A. ir V., Imlay City, Mich. — Sulkis B., Bronx, N. Y. — Švolėkėnaitė R., Drexel Hill, Pa. — Talliūnėvičius K. ir s., Pittsburgh, Pa. — Tervydys P. ir s., Chicago, Ill. — Titėnis A., Chicago, Ill. — Valėikonis C. ir s., Brooklyn, N. Y. — Valteris V. ir s., E. Windsor Hill, Ct. — Valatkaitis A. ir s., Chicago, Ill. — Valys A. ir S., Omaha, Nebr. — Vasiliauskas M. ir J., Cicero, Ill. — Vilčiūnaitė S., Brooklyn, N. Y. — Viščiūnas S., Chicago, Ill. — Žukauskas D., Chicago, Ill. — Žukauskienė K., Highland Park, N. J. — Černiauskas A., LaCrosse, Wis. — Macevičius G., Pittsburgh, Pa. —

Rugpjūčio 31 d., laivu General Haan į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Barzdiėnė V. ir S., North Andover, Mass. — Bukauskas V., Cicero, Ill. — Dzdolika J., Worcester, Mass. — Jatulis I. ir s., Scranton, Pa. — Mažionis E., Phila., Pa. — Mažiotas B., Detroit, Mich. — Pašakarnis V. ir s., Millbury, Mass. — Petravičius V. ir s., Chicago, Ill. — Pimpytė A., Waterbury, Ct. — Radvilavičius S. ir F., Ansonia, Ct. — Rumbinas M. ir L., Linden, N. J. — Sinkevičius J. ir s., Chicago, Ill. — Sinkevičius S. ir V., Detroit, Mich. — Smagauskas A. ir s., Detroit, Mich. — Sparkevičius A. ir s., Phila., Pa. — Stukas K. ir s., Chicago, Ill. — Vadeiša A., Bridgewater, Mass. — Vadopalis J., Swamcott, Mass. — Vadopalis J. ir s., Lawrence, Mass. — Viskantas F. ir s., Detroit, Mich. — Vismontas J. ir s., Hartford, Ct.

BRANGUS TAUTIEI, ar jau esi ištiesęs pagalbos ranką savo broliui tremtyje? Užpildyk blankus ir siųsk BALFui. Būsi laimingas, atlikdamas galingiausią darbą.

VIENYBĖS ANKETA

(Atkeita iš 3 psl.)

prie anglų kalbos, kai tik tema nušoka nuo svečių, buv. DP, ar jų pasakojamų įvykių Lietuvoje ar Vokietijoje. Atrodo, kad senesnieji lietuviai savus reikalus laiko tik savais, o tiems reikalams aptarti pristinga ir lietuviškų žodžių. Man matos, taip nėra, o yra tik nelemtas įprotis, grėšias rimtais padariniais patiems svetimos kalbos vartotojams, ir gerokai pastai nutiekias negalinius pokalbį dalyvauti svečios, buv. tremtinis. Nemažiau nesmagus atvykėliams reiškinys, matant, kaip lengvai tėvai, abu lietuviai, užleidžia savo vaikus amerikizmo bangai ir patys nebeįsmo-ko jų nežodžio lietuviškai. Bet tai yra jau atskira svarbi tema. Jos čia nebeįsiginėsimė.

Baigiu, kreipdamasis į brolius buv. tremtinis. Mes ir dabar dar sunkiai aprėpiame, koks didelis ir atsakingas vaidmuo mums tenka, išjungiant į JAV ir kitų kraštų senąją emigraciją. Nuo mūsų sumanimo, guvumo, apskurimo ir didelio idealizmo priklauso ne tik mūsų asmeniniai santykiai su geradariais ir globėjais jų namuose, bet ir visas tolimesnis įsikūrimas aplinkoje.

Eikime, būtina! Eikime! viešą organizacinę vietos lietuvių gyvenimą, vienybės idėją nešini.

Madame Vera

Grožio Salonas
Sukavimas, odos gydymas, masažas, manikiūra ir ir kiti grožio dalykai.
190 Middle St. Bridgeport, Ct.
Telefonas: 5-0909

VINCENT'S ST. JAMES TAVERN

Vincent Wišniauskas, Sav.
Geras maistas, įvairūs gėrimai
ROUTE 25A
ST. JAMES, L. I.
Tel.: St. James 592

WEST HILLS INN

M. Danieliėnė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užėgų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

David Loeber

Laisniuotas Plumeris
ANGLIŲ IR ALIEJAUS šildymo instaliacijos
432 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Stagg 2-7066

Louis Restaurant

L. ALEKSEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

ANTANAS DIRŽULAITIS

Lietuviška Kirpykla
Išteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ

J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

JONAS PATASIUS

Laikrodžiai, žiedai, kosmetika
ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

BAR and GRILL

JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Sviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4-9407

HAPPY DAYS

RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę - pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilinėms bei puotoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

Naujai įrengta ir pagražinta

ALLIANCE HALL

(Buvusiame Vienybės name)

RESTAURANTAS IR BARAS

Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms

Wm. Kincheloe, Savininkas

195-7 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

ZUPP'S BAR

Joseph Zeidat, Jr.

NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA

NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVERGREEN 4-7729

HY'S RESTAURANT & CAFE

(BUVUSI TONY VIETA)

Dorothy Kaufman, Sav.

PUSRYČIAI, PIETŲ IR VAKARIENĖ

Pirmos rūšies maistas ir įvairūs gėrimai

Salė vestuvių ir kitokių pramogų bankietams bei susirinkimams

145 Broadway Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-9677

Telefonas: EVERGREEN 7-7411

KLEEN KOL COAL CO.

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

Anglys, Coke ir Aliejus

OFISAS:

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

53-82 72nd Pl.

Gyvenamoji vieta:

496 GRAND STREET

Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams

DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS

VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS

245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2048

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(88th St. kampas) SHoreroad 8.9330

SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI

Užsakymai primami ir telefonu.

Taip pat galima užsakyti gėles

Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. EVERGREEN 7.4774.

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,

Direktorius Reikalų Vedėjas

Visada suteikiamas sąžiningas pataravimas.

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

TARZANAS

GRĮŽTA Į DZIUNGLES

(Tęsinys)

Užvaizduojamose namuose Tarzanas išgirdo iš Kadur ben Sadeno įdomių dalykų apie baltą žmogų su juoda barzda, kuris vaikščiojantis persirengęs arabu. Neseniai jį matė su žesta ranka. Kurį laiką šito žmogaus nebuvę Bu Saade, o dabar vėl sugrįžęs. Tarzanas sužinojo, kame jis apsistojau, ir stačiai ten nuėjo.

Tarzanas ėjo purvinomis, sauriomis ir visai tamsiomis gatvelėmis. Į antrąjį aukštą, kur buvo apsisitojęs įtariamasis arabas, Tarzanas lipo senais, visai iškilais laiptais. Prie pat laiptų buvo durys ir mažas be stiklo langelis. Langelis buvo aukštai, pačioje molinėje namų pastogėje. Tarzanas vos vos tegalėjo pasiekti palangę. Atsargiai įsikibo jis palangės, pakibo ant rankų ir pažvelgė į vidų. Kambaryje buvo šviesu, prie stalo sėdėjo Rokovas ir Zernua.

Kalbėjo Zernua:
— Rokove, — tamsta velnias esi! Tamsta sekiolai paskui mane, ligi netekau paskutinės garbės kibirkštėlis. Tamsta pastūmėjai mane prie žmogūdybės, nes šito žmogaus, Tarzano, kraujas kris ant mano galvos. Jei ne tas antrasis niekšas, Paulovas, kuris taip pat žino mūsų paslaptis, aš čia pat užmuščiau tamsta, štai šitomis rankomis.

Rokovas nusijuokė:
— Taip nepadarytum tamsta, brangusis leitenante, — tarė jis. — Vos tikiai sužinotų, jog aš užmuštas, brangusis mūsų Aleksukas tučiuojau praneštų Krašto Apsaugos Ministerijai visas žinias apie reikalą, kurį tamsta taip rūpestingai nori paslėpti, o be to, dar iškelti bylą ir kaltinti tamstą užmušimu. Todėl būk protingas ir suprask, jog aš esu geriausias tamstos draugas. Ar negyniau aš tamstos garbės kaip savo?

Zernua tik išsišiepė ir sukeikė.
— Dar truputį pinigų, kalbėjo paskum Rokovas, — ir reikalingus raštus. Tada, duodu garbės žodį, nebeprašysiu tamstos daugiau nė cento ir jokių žinių.
— Labai išmintingai padarysi, — suniūrėjo Zernua. — Aš nebeturėsiu daugiau nė vieno cento ir jokių karo žinių, kurios būtų ko vertos. Tamsta turėtumėi man primokėti už informacijas, o ne iš manęs reikalauti užmokescio.
— Aš moku tamstai, laikydamas liežuvi, — atsakė Rokovas. — Tačiau baikime. Taip ar ne? Duodu tamstai tris minutes pagalvoti. Jei nesutiksi, — tamstos vyresnybė jau šiandien viską žinos, ir tada — Dreifuso likimas, su tokiu tikrai skirtingu, jog Dreifusas žuvo nekaltai.

Kurį laiką Zernua sėdėjo nuleidęs galvą. Paskum atsistojo ir išėmė iš kišenės du popierius.
(Bus daugiau)

A. Povilansko Baras ir Restoranas

SALE ŠEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET

Tel. EVERGREEN 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

GRANFORD RADIO STORE

(Buvusiame Vienybės ofise)

J. Yuskowski, Sav.

MES TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS
193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.
EVERGREEN 7-5703

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne

LORIMER COFFEE SHOP

FRANK DOMIKAITIS, Savininkas

Sviežias maistas. — Įvairūs mėsos, daržovių ir pieno produktų pasirinkimas.

417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

A. NOVITZKIE

BARAS - RESTORANAS - SALE

Salė tinka kiebovienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.

Didelė virtuvė

59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 118 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 23 N. Elliot Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PASQUALE ATTANASIO
dba Parkside Delicatessen
NOTICE is hereby given that License No. GB 6258 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 104 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MEYER GREEN
NOTICE is hereby given that License No. GB 10159 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2108 Cortelyou Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

OTTO STEINFELDT
NOTICE is hereby given that License No. GB 4186 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 407 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NATHAN ENOWITZ
NOTICE is hereby given that License No. EB 480 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5911 Ft. Hamilton Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

LOTTE RECHT STRAHL
Park Delicatessen
NOTICE is hereby given that License No. RW 710 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6226 Avenue N, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FRANK & LOUIS CHIARAMONTE
Frank and Lou's Bar and Grill

New Yorkas ir Apylinkė

Das mūs

Kun. M. Valadka, Scrantono tautinės parapijos klebonas, lankėsi New Yorke ir ta proga buvo užėjęs į mūsų įstaigą.

J. Lugauskas, Vieniybės skaitytojas, biznierių, su žmona ir dukrele išvykęs atostogų į Moosup, Conn., mums siūčia savo linkėjimus.

V. Bacevičius, kompozitorius, šią vasarą parašęs keturiolikta iš eilės savo simfoninį veikalą.

St. Lozoraitis, Lietuvos diplomatinis šefas, specialiai atvyksta iš Romos atidaryti Lietuvių Dailės Parodą, kuri prasidės spalio 20 d. New Yorke.

E. Povilanskienė, žinoma biznieriė, šiuo metu išsisi Menderių ūkyje, White Sulphur Springs, N. Y.

Danutė Railienė su dukrelėmis, Regina ir Undine, šiomis dienomis išvyksta į Los Angeles, Cal., kur jos vyras, žurnalistas Bronys Raita, jau yra nuvykęs.

Ieva Trečiokienė su sūnum Albina yra išvykęs atostogų į Menderių ūki, White Sulphur Springs, N. Y.

Inž. K. Krulikas buvo nuvykęs į Worcester, Mass., kur jis dalyvavo sėkmingame Amerikos Lietuvių piknike.

A. Kūlys, kuris dar tebėra savo sūnaus ūkyje, Alaskoje, mums praneša, kad ten neseniai lankėsi Petronėlė Jurgeilūtė - Beverage su savo vyru.

Pr. Daillidė, iš Chicago mums rašo, kad jis baigęs spaudai ruošti didesnį veikalą, "Didysis Bėgimas", su kuriuo, gal būt, mūsų skaitytojams teks susipažinti.

P. Lahanaukas, buvęs Lietuvos jūrų kapitonas, Marquette universiteto, Milwaukee, Wis., profesorius, grįždamas iš Toronto ūkio parodos, pakelul buvo sustojęs New Yorke ir ta proga lankėsi Vieniybės įstaigoje.

S. Cerienė - Mulks grįžo iš Miami Beach, Floridos, kur ji praleido savo atostogas.

K. Cerkeliūnas, Vieniybės bendradarbis, per trumpas atostogas aplankė New Yorko valstybės gražiasias kalnų vasarvietes.

S. Malinauskas, V. Vilkaitis ir dar viena tremtinių šeima išnuomojo išlisa namą, Brooklyne, netoli jų darbovietės, tuo būdu sudarydami naują lietuvišką punktą.

Dailininkas P. Osmolskis pakviestas lietuvių meno parodos New Yorke paruošiamiesiems darbams ir tolimesnei meno parodos priežiūrai.

E. Putvytė, vyr. sktn., liet. skaučių vadės pavaduotoja, grįždama iš amerikiečių skaučių tarptautinių kursų Pleasenvillėje, kartu savo seseria Terecijone lankėsi Vieniybės ir painformavo apie lietuvių skaučių veiklą Amerikoje, pažadėdama rašinėti skautiško auklėjimo reikalais.

M. Menderis praneša, kad jo ūkyje, White Sulphur Springs, N. Y., aiškiai girdima P. Lisausko įsteigta ir Vitalio Bukšnaičio vadovaujama biznierių radijo programa, kuri leidžiama sekmdieniais, 1.30 val. po pietų iš WLIB, 1200 kc.

SUSIRINKIMAS
BALF'o 100 skyriaus Valdyba rugsėjo 9 d., penktadienį 8 v. vak., kviečia susirinkimą, kuris įvyks Assumption Parish Auditorium, Cranberry St., tarp Henry St. ir Hicks St., Brooklyne.

Brus svarstomi svarbūs skyriaus reikalai ir renkami atstovai į BALF'o metinį Seimą. Salomėja Cerienė-Mulks Skyriaus pirmininkė

SMUGIS LAIKRASIUI
padaromas to prenumeratoriaus, kuris nesirūpina atsilyginti savo atsilikusių prenumeratūros mokėsi.

Psl. 8 - 1949 m. rugsėjo 9 d.

Naujai paskirtasis Indijos - Nepalio ambasadorius gen. Shanker Shamsker Jang Bahadur Rana su žmona atvyksta į New Yorką Queen Elizabeth laivu.

LIETUVIŲ DAILĖS PARODA BUS ATIDARYTA SPALIO 20 D.

Jau galutinai nusistatyta, kad Didžioji Lietuvių Dailės Paroda bus iškilmingai atidaryta spalio 20 dieną. Parodai atidaryti specialiai atvažiuoja iš Italijos, iš Romos, STASYS LOZORAITIS, Lietuvos diplomatinis šefas. Jo, kaip vyriausio Lietuvos atstovo, atsilankymas Amerikoje sudaro labai svarbų žingsnį Lietuvos laisvinimo byloje. Tuo tarpu dar nežinia, ar ministras S. Lozoraitis turės aplankyti vieną kitą Amerikos lietuvių koloniją. Bet visokiausiu atveju Amerikos lietuvių visuomenė turės progos smulkiau susipažinti su Lietuvos laisvinimo bylos dabartine padėtimi.

Pasiruošimas meno parodos atidarymo dienai eina pilnu įkarščiu. Rengėjai turi tikslą parodos proga plačiau supažindinti ne tik lietuvių, bet ir Amerikos visuomenę su Lietuvos reikalais. Tam tikslui ruošiamasi tokia parodos programa, kuri domintų lankytojus ne vien savo menine dailimi, bet ir kultūrine propaganda.

Parodos ir festivalio vieta yra pačioje New Yorko širdyje - Broadway. Iki šiol dar nėra karto lietuvių nėra turėję progos pasirodyti tokioje geroj vietoj. Tokia proga turi būti pilnai išnaudota, ir todėl visi Amerikos lietuvių turi jausti prievolę visokiausiais būdais prisidėti prie kuo įspūdingesnio lietuvių pasirodymo New Yorke.

Pasiruošimas meno parodos atidarymo dienai eina pilnu įkarščiu. Rengėjai turi tikslą parodos proga plačiau supažindinti ne tik lietuvių, bet ir Amerikos visuomenę su Lietuvos reikalais. Tam tikslui ruošiamasi tokia parodos programa, kuri domintų lankytojus ne vien savo menine dailimi, bet ir kultūrine propaganda.

JAV LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

JAV Lietuvių Rašytojų Dijos Valdyba kviečia š. m. rugsėjo 24 - 25 d.d. savo narių suvažiavimą. Rašytojų suvažiavimas prasidės rugsėjo 24 d. 2 val. popiet Stony Brook Lodge (p. Pr. Lapienės vasarvietėj), Stony Brook, Long Island, N. Y. Važiuoti traukiniu iš New York, Penna Sta. į Stony Brook (Port Jefferson, L. I.) 9.03 val., 11.36 val., 12.55 val. Iš Jamaica: 9.30 val., 11.56 val., 1.22 val. Automobiliams kelias iš New Yorko - 25A. Važiuoti iki Stony Brook geležinkelio stoties, nuo čia į kairę - kryptimi Stony Brook Lodge. Tel. 586.

VĒLIAUSIAI ATVYKĘ TREMTINIAI

Papildomas sąrašas atvykusių tremtinių 1949 m. rugpjūčio 31 d. į New Yorko uostą laivu General Haan:

- Alksnins A., Berlin Center, Oh. - Ambrozaitis E. ir B., Chicago, Ill. - Augustas S. ir š., Spring Valley, N. Y. - Bilinskas M., Haverhill, Mass. - Galoškinas L. ir C., Chicago, Ill. - Gustinis V. ir š., Walworth, N. Y. - Janulevičius J. ir š., Detroit, Mich. - Kazlauskas A., Worcester, Mass. - Kiznis J., Mars, Pa. - Kunskas J. ir A., Mars, Pa. - Kybartas S. ir š., Chicago, Ill. - Lapatinas P. ir š., Chicago, Ill. - Lelpus K. ir š., E. Chicago, Ind. - Matulionis A. ir š., Jackson, Mich. - Mažeika B. ir E., Fond du Lac, Wis. - Mineiga J., Chicago, Ill. - Naida J., Marlette, Mich. - Narusevičius V., Spring Valley, N. Y. - Nausėdas V. ir š., Chicago, Ill. - Norkus J., Benton Harbor, Mich. - Pablėnas J. ir š., Chicago, Ill. - Petrulis M. ir š., Orland Park, Ill. - Polikaitis B. ir š., E. St. Louis, Ill. - Roveršteinas L. ir U., Cleveland, Oh. - Stelmokas J., Pottsville, Pa. - Strungys E. ir š., Thorp, Wis. - Šukys J., ir š., Colema, Mich. - Sven-

Vieniybės Koncertas 1949 m. sausio 29 d.

Didysis metinis Vieniybės koncertas, kuriam jau dabar ruošiamasi, bus 1950 m. sausio 29 d. naujai atstatytoje Webster salėje, New Yorke. Programa, kaip kasmet, bus labai įdomi.

Be to, Vieniybės ruošia eilę literatūros vakarų, kurie vyks kiekvieną mėnesį. Pirmasis jų numatomas spalio 15 ar 22 d. - Common Council for American Unity salėje, 40 St. ir Park Ave., New Yorke.

RADIJO ŽINIOS

Klausykite šį šeštadienį, rugsėjo 10 d. 2 val. popiet, per Juozo Ginkaus radijo valandėlę iš WWRL 1600 Lietuvos Valst. Operos solisto Vlodo Ivanausko dainavimo, o kitą šeštadienį, rugsėjo 17 d., tuo pačiu laiku ir iš tos pačios stoties radijo vaidinimo, kurį parašė naujai iš tremties atvykęs aktorius - režisierius Antanas Skėma. Vaidinime dalyvaus Ant. Skėma ir visuomenel pažįstami aktoriai Gasparas Velička, Kazys Vasilauskas ir Vitalis Zukauskas.

Mirė Gudonienė

Magdalena Gudonienė, 63 metų amžiaus, mirė rugsėjo 5 d. namie, 383 S. 3th St. Brooklyne. Laidojama Providence, R. I., rugsėjo 9 d. kapuose, kur ilsisi jos vyras. Velionė paliko sūnų Alfonsą, marčią Heleną, anūką Alfonsą ir du brolius - Andrių ir Adomą - Ohio ir Michigan valstybėse. Abu dalyvavo savo sesers laidotuviuose. Be to, laidotuviuose dalyvavo daug giminių - Vasilauskai ir Sabaliauskai iš Waterbury, Conn. ir kitur. Pažymėtina, kad Waterburio meras užpirkė mišias. Taip pat Bostono arkivyskupas Cushin atlaikė mišias už velionės sielą. Laidotuvėmis rūpinosi St. Aromiskis.

Davenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS
VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

Penki DP transportai per vieną savaitę

Pas mus jau buvo rašyta, kad šis mėnuo bus skubaus tremtinių iš Europos išgabavimo mėnesiu. Paskelbtasis planas tremtinius globojančių įstaigų ir vykdomas. Štai ir šią savaitę numatyti net penki laivai su tremtiniais. Antradienį į New Yorko uostą atvyko Gen. Sturgis, trečiadienį į Bostoną Gen. Heintzelman, penktadienį į New Yorką Gen. Tyler, o pabaigoje savaitės dar atvyks du transportai: į New Yorką - Gen. Ballou ir į Bostoną - Gen. Ellinge.

SVENČIŲ AUKOS

Tikrovėje aukų skaičius pasirodė daug didesnis, negu buvo numatyti kelių saugumu besirūpinanti įstaiga. Paskutinis ligasis savaitgalis pareikalavo per tris dienas 457 žmonių gyvybių. Tuo pat metu buvo 353 žmonės sužeisti.

New Yorke užtegis ruota per paskutinę savaitę 15 naujų vaikų paralyžiaus susirgimo atvejų. Keturi ligoniai jau mirė.

REIKALINGAS kambarys viengungiai blaiviam ir rimtam vyriui, atvykusiam iš kito miesto. Su šiluma arba be šilumos, šeimoje bei pas našlę Williamsburgho, Woodhaveno ar Ridgewoodo apylinkėje.

Skubiai praneškite į Vieniybės.

REIKALINGA senyvo amžiaus lietuvi motinai rimta lietuvi bendradarė (kompagnijonė). Yra sąlygos ten pat ir apsigyventi. Kreiptis: Mr. Beres, 971, 57th St., Brooklyn, N. Y., Bayridge. Telefonu šaukti tik vakarais Gedney 6-7110.

Anthony J. Weslan
(Vizliskas)
ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell
ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: Namų tel.:
WO 2-3497 NE 9-5689

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams,
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
AVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUA
161 No. 6th Street

VALANDOS:
8 - 10 ryte
1 - 2 popiet
6 - 8 vakare
Tel. EVergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street

VALANDOS:
9 - 12 ryte
2 - 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
N. m. J - Jamaica 6-3853

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street

VALANDOS:
9 - 12 ryte
1 - 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Peist Lane Drugs, Inc.

VAISTINĖ

Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams - žemiausiomis kainomis

Pildome receptus

405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

ANTHONY GRIGALIS GENERAL CONTRACTOR

STATOMI ĮVAIRŲS

GYVENAMIEJI NAMAI
vasarnamiai, bungalovs,
ir taisomi bei
dekoruojami nauji

MŪSŲ KAINOS VISIEMS
PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.
Tel.: NEwtown 9-3215

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

J. GINKUS, DIREKTORIUS
Ad. Jezavitas, muzikos vedėjas Vyt. Ubaras, pranešėjas.
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P.
iš WWRL,
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-7142

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS

ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.
DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ
NUPIGINTAS ĮSPARDAVIMAS
Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai,
Valgomųjų kambarių baldai ir kitj rakandai
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4387.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 - 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwtown 9-4464

F. W. SHALINS

(SALINSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams